www.nv-online.info

№ 55 (3898)

18 ліпеня 2014 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец: УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

На прастор, на шырокі разлог
Выхадзі, мой народ, грамадою...

Якуб КОЛАС

Да ўвагі!
Хто хоча набываць газету ў офісе рэдакцыі — чакаем!

Падпісацца на «Народную Волю» можна ў любы дзень на пошце.

СКАЗАНО!

Александр ЛУКАШЕНКО:

— В преддверии 2015 года давление на нашу страну предсказуемо возрастет. Президентская избирательная кампания для любого государства является исключительно важным политическим событием. Ответственность момента заключается прежде всего в выборе дальнейшего курса, определении ключевых направлений развития страны на перспективу. Поэтому действия и реакция Запада будут во многом прогнозируемы. Я не раз говорил о том, что мы проводим избирательные кампании не для Вашингтона и Брюсселя, равно как и Кремля, а для себя, в строгом соответствии с национальным законодательством. И не надо тут унижаться и пытаться кого-то чем-то задобрить, чтобы нам поулыбались или "погладили по голове".

(Из вчерашнего выступления на совещании с руководителями дипломатических представительств и консульских учреждений Беларуси.)

ОТ РЕДАКЦИИ

Действительно, не надо унижаться и пытаться кого-то чем-то задобрить... Но, согласитесь, Александр Григорьевич, выборы должны быть выборами, волеизъявлением народа, а не спектаклем, игрой в одни ворота. Почему цивилизованный мир постоянно не признает легитимность наших политических кампаний? Да потому, что проводятся они у нас недемократично, с многочисленными фальсификациями. Последнее косвенно Вы сами не раз подтверждали.

Еще не поздно сделать все, чтобы в следующем году президентские выборы прошли в строгом соответствии с демократическими принципами. Ситуация сразу же изменится, если в избирательные комиссии всех уровней будут включены представители кандидатов на должность президента. Да и с тем, как раньше проводилось досрочное голосование, нужно кончать, нельзя, чтобы над ними смеялись даже наши соседи. Словом, если белорусское национальное законодательство будет изменено в сторону не фальшивой, а настоящей демократии, что даст народу возможность реально использовать свое право на выбор президента, то и на Беларусь современный мир посмотрит другими глазами, будет больше взаимопонимания со всеми на свете.

СІТУАЦЫЯ

«Дацiснуць нас вырашылі канчаткова...»

Прадпрымальніца сталічнага рынку "Ждановічы" **Жанна БОЛСУН** шчыра распавяла, як пасля 1 ліпеня працуецца прадпрымальнікам і на што яны разлічваюць у будучым.

Нагадаем, у Беларусі з 1 ліпеня 2014 года індывідуальныя прадпрымальнікі абавязаны мець на тавары, якія ўвозяцца ў краіну, суправаджальныя дакументы і дакументы аб іх адпаведнасці тэхнічнаму рэгламенту Мытнага саюза. Пры гэтым іпэшнікам дазваляецца рэалізаваць да 1 сакавіка 2015 года рэшткі тавараў, увезеных да 1 ліпеня без суправаджальных дакументаў.

— Прадпрымальнікі хоць і працуюць, але знаходзяцца ў нейкім падвешаным стане, — кажа суразмоўца. — Усе шукаюць магчымасці легальнага ўвозу тавару. У Расіі прапаноўваюць дакументы, але ў сваёй большасці гэта фальшыўкі, таму ніхто рызыкаваць не хоча. З дробным оптам там ніхто не хоча звязвацца.

— Наколькі вядома, зараз некаторыя іпэшнікі шукаюць у Беларусі імпарцёраў замежных тавараў, каб прадаваць іх легальна.

— А вы ведаеце, па якім кошце там прапаноўваюць тавар? Калі на рынку дзяўчына прадае расійскія жаночыя халаты па 150.000, то на аптовай базе іх кошт — 250 тысяч. Дык за колькі тады прадаваць, калі і за 150 тысяч бярудь не вельмі ахвотна? Трэба ж глядзець на пакупніцкую здольнасць насельніцтва. Таму лепш ужо шукаць расійскіх аптавікоў — лепш ім заплаціць за дакументы дадаткова. Гэта ўсё роўна атрымаецца танней, чым браць на беларускіх базах.

— А чаму б не зрабіць сертыфікацыю тавару ў Беларусі?

— Тых, хто займаецца дробным оптам, гэтага даклада рабіць не будуць. У некаторых сотні найменняў тавару, на кожнае патрэбны сертыфікат. Нават прадаць рэшткі да сакавіка праблематычна. А сертыфікаваць тавар, як мне падаецца, будуць усё роўна ў Расіі. Там гэта і танней, і прасцей. Хоць у нас адзіны Мытны саюз.

— Пасля 1 ліпеня ў некаторых гарадах іпэшнікі адмаўляліся выходзіць на працу, у той час як Мінск калег у рэгіёнах не падтрымаў.

— У сталіцы прадпрымальнікі рызыкуюць зусім іншымі грашыма. Арэндныя дамовы такія, што чалавек, напрыклад, заплаціў наперад 40 тысяч долараў, і з табой могуць скасаваць дамову, калі не выйшаў на работу. Ніхто ж не хоча губляць гэтыя грошы і працу. Да таго ж у рэгіёнах мясцовы бюджэт у асноўным завязаны на падатках прадпрымальнікаў, таму гарадскія ўлады да іх больш прыслухоўваюцца. А ў Мінску мы не можам паўплываць на сітуацыю. Аднак, калі яна не зменіцца, то многія будуць вымушаны распрадаць рэшткі і закрыцца. Больш за тое — на "Ждановічах" у пятым і шостым павільёнах ужо мноства свабодных месцаў. І іх робіцца ўсё больш.

— Ці пачасціліся пасля 1 ліпеня праверкі?

— Не сказала б, іх колькасць пакуль стандартная. Але народ у лёгкай паніцы, бо Міністэрства гандлю паабяцала, што з 22 ліпеня на рынках пачынаюцца масавыя праверкі.

— Колькі вы плаціце падаткаў і за арэнду?

— За арэнду — больш за 12 мільёнаў у месяц, падаткаў з даплатай — каля 5 мільёнаў рублёў. Плюс яшчэ нейкія дробязі... Адным словам, дацiснуць вырашылі канчаткова.

Алесь СВЯТЛАНІЧ.

ДАРЭЧЫ

Гандлёвая інспекцыя Міністэрства гандлю Беларусі з 22 ліпеня пачне масавыя праверкі рынкаў і гандлёвых цэнтраў, паведаміў першы намеснік міністра гандлю **Артур Карповіч.**

"У час праверак будзе давацца прынцыповая ацэнка рабоце, якая праводзіцца ўласнікамі гандлёвых аб'ектаў", — сказаў ён.

З 22 ліпеня ўступае ў сілу закон "Аб дзяржаўным рэгуляванні гандлю і грамадскага харчавання ў Рэспубліцы Беларусь", які накіраваны на ўпарадкаванне адносін у сферы гандлю і грамадскага харчавання.

"Згодна з дакументам, уласнікі гандлёвых цэнтраў і рынкаў павінны будуць прымаць меры па выкананні прадаўцамі, якія працуюць на іх тэрыторыі, заканадаўства аб абароне правоў спажыўцоў і іншых нарматыўных прававых актаў Беларусі", — сказаў Артур Карповіч.

ЗДАРЭННІ

Ашмянская мытня патанула ў кветках

Каля 60 тысяч кантрабандных руж спрабавалі правезці з Еўрасаюза ў Расію праз "Каменны Лог".

На мытным пасту ўвагу супрацоўнікаў Ашмянскай мытні прыцягнула фура "Сканія", якая накіроўвалася з Літвы. Падчас нагляду грузавога аўтамабіля службовыя асобы мытні выявілі, што акрамя заяўленага ў суправаджальных дакументах тавару ў аўтамабілі перамяшчаюцца незадэклараваныя ружы ў колькасці 56,3 тыс. штук, а таксама больш за 13 тыс. гваздзікоў.

Незадэклараваныя кветкі канфіскавалі. У дачыненні да вадзіцеля транспартнага сродку, грамадзяніна Літоўскай Рэспублікі, распачаты адміністрацыйны працэс.

АФІЦЫЙНА

Халявы не будзе

"Ці мае права ЖЭС патрабаваць з жыльцоў грошы за перафарбоўку сцен пад'ездаў?" "У нашым доме замянялі нешта ў смеццеправодзе, а грошы знялі з нас. Ці мае ЖЭС на гэта права?"

Гэтымі і падобнымі пытаннямі завалены рэдакцыі ўсіх газет. Нарэшце Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі на іх адказала.

За кошт сродкаў уласнікаў і наймальнікаў жылля будуць выконвацца работы па рамонце пад'ездаў шматкватэрных жылых дамоў (аднаўленне тынкоўкі і абліцоўкі сцен, столі, рамонт падлогі, рамонт і замена асобных элементаў смеццеправодаў, малярныя работы), а таксама рамонт печаў і дымаходаў. У пералік відаў работ па бягучым рамонце, крыніцамі фінансавання якіх з'яўляюцца **сродкі мясцовых бюджэтаў**, увайшлі работы па рамонце фундаментаў, сцен, перакрыццяў, дахаў, аконных і дзвярных запаўненняў месцаў агульнага карыстання, перагародак, лесвіц, балконаў, ганкаў, казыркоў над уваходамі ў пад'езды і балконамі верхніх паверхаў. Таксама ў гэты пералік увайшлі работы па ўнутранай аддзелцы тэхнічных памяшканняў, вонкавай аддзелцы будынкаў. За кошт сродкаў з мясцовага бюджэту таксама будуць вырашацца пытанні, звязаныя з работай сістэм ацяплення, вентыляцыі, гарачага і халоднага водазабеспячэння, водаадвядзення (каналізацыі) і электратэхнічных прыстасаванняў.

ВІЗІТ

Ці сустрэнуцца Уладзімір Макей і Марылуіза Бек?

У Мінску знаходзіцца прадстаўніца Бундэстага Марылуіза Бек.

Спадарыня Бек мае намер атрымаць уяўленне пра цяперашні стан праваў чалавека ў краіне, а таксама пра беларускую палітычную сітуацыю. Запланаваныя перамовы з праваабарончымі арганізацыямі, сваякамі палітвязняў, прадстаўнікамі апазіцыйных партый і аналітычных цэнтраў, журналістамі, грамадскімі актывістамі і экспертамі. Акрамя таго, прызначана сустрэча ў Міністэрстве замежных спраў Рэспублікі Беларусь.

Адзначаецца, што беларускія ўлады далі спадарыні Бек уязную візу ў краіну ўпершыню за тры апошнія гады.

ДАТА

Забыты Грунвальд

Чарговыя ўгодкі бітвы пад Грунвальдам у Беларусі прайшлі незаўважна.

Традыцыйна ж гадавіну перамогі войскаў Вялікага Княства Літоўскага і Польшчы над крыжакамі шырока адзначалі нашы суседзі ў Польшчы, а таксама ў Літве, дзе арганізацыйай урачыстасцяў займаюцца ўрад і Міністэрства абароны. У Вільнюсе з гэтай нагоды прайшоў вайсковы міні-парад, выстава сярэднявечнай зброі і сімвалічны бой рыцара Тэўтонскага ордэна з літоўскім вояром.

Бітва пад Грунвальдам адбылася 15 ліпеня 1410 года паміж злучаным войскам Польшчы і Вялікага Княства Літоўскага і войскам Тэўтонскага ордэна.

Поўную перамогу пасля цэлага дня сечы ўзяло саюзнае войска Польшчы і ВКЛ. Загінула 18 тысяч нямецкіх рыцараў, воінаў і чэлядзі, яшчэ 14 тысяч былі ўзяты ў палон, а ўратаваліся толькі трохі больш за 1400 чалавек. Былі ўзяты ўсе гарматы і 52 сцягі крыжацкага войска.

Перамога хоць і пераламіла ход Вялікай вайны, але не была выкарыстана з-за памылак вярхоўнага камандавання. Але палітычнае значэнне бітвы было небывалым у гісторыі Польшчы і ВКЛ — была спынена нямецкая экспансія на прыбалтыйскія і ўсходнеславянскія землі і пакладзены пачатак палітычнаму заняпаду Тэўтонскага ордэна. Эканоміка ВКЛ атрымала выхад на балтыйскія гандлёвыя шляхі, а значыць, і ў Еўропу.

Дык ці не трэба Беларусі адзначаць такія слаўтыя падзеі сваёй гісторыі?

ПАД ГРАДУСАМ

Лета!

У бліжэйшыя дні ліпень прадоўжыць радаваць цёплым надвор'ем.

— У пятніцу і суботу ўмовы надвор'я будзе вызначаць цёплая вільготная паветраная маса, — *распавядае сіноптык* **Дзмітрый Рабаў.** — Тэмпература паветра ноччу +12...+18?С, днём +23...+29'С, па паўднёвым усходзе месцамі да +30?С. У дзённыя гадзіны прашумяць цёплыя, асвяжальныя навальнічныя дажджы. У нядзелю краіна застанецца ў цёплай няўстойлівай паветранай масе, на ўсходняй палове краіны адаб'ецца ўплыў малярухомых атмасферных франтоў, пераважна па ўсходняй палове — кароткачасовыя дажджы, навальніцы. Тэмпература ноччу +12...+19?С, днём +22...+28?С, па поўдні месцамі да +30?С. Тэмпература вады на рэках і вадаёмах Беларусі складае +20...+25'С.

ТРАГЕДИЯ

Молодому мужчине в Речице поездом отрезало голову

Правоохранительные органы выясняют обстоятельства гибели 19-летнего жителя Речицы (Гомельская обл.), чье обезглавленное тело нашли на железнодорожных путях.

"Около 3 часов ночи 16 июля обходчик на станции Речица обнаружил под пешеходным мостом обезглавленное тело молодого человека, — сообщили в транспортной милиции УВД Гомельской области. — Среди версий данного происшествия рассматривается то, что молодой человек попал под товарный поезд. Назначены экспертизы".

Это не первый трагический случай на железной дороге за последние несколько дней. Как ранее сообщало агентство со ссылкой на МВД, под Мозырем молодой мужчина попал под поезд и лишился обеих ног и пальцев на руках.

ПЕРСОНА

Самой влиятельной женщине мира исполнилось 60

Канцлер Германии **Ангела Меркель** отметила юбилей. Она получила поздравления и наилучшие пожелания от лидеров европейских стран и правительств на саммите в Брюсселе.

"Железная фрау", которая выросла в Восточной Германии, сумела сделать головокружительную карьеру от физика до известного политика. Но если говорить о дне сегодняшнем, то Меркель уже 8 лет занимает пост канцлера ФРГ и возглавляет список самых популярных женщин страны. А американский журнал "Форбс" в этом году уже в четвертый раз назвал Ангелу Меркель наиболее могущественной женщиной мира.

ПОЕХАЛИ!

Три первых экземпляра Opel Corsa собраны в Беларуси

Белорусская компания СП ЗАО "Юнисон" выпустила три первых экземпляра Opel Corsa по договоренности с концерном General Motors.

"В настоящее время собрано три автомобиля Opel Corsa по ранее достигнутой договоренности с General Motors для продажи в Россию, — *рассказали представители Министерства промышленности Беларуси.* — Вместе с тем партнер принял решение об изменении модельного ряда собираемых в Беларуси автомобилей. Сейчас продолжаются переговоры и актуализируются сроки начала их промышленной сборки".

ФАКТ И КОММЕНТАРИЙ

Вот где повод бить в набат!

Национальный статистический комитет Беларуси опубликовал на этой неделе некоторые данные по работе отечественной экономики за январь—май 2014 года. Несмотря на заверения властей о том, что Беларусь встает на ноги после кризиса, цифры мало чем радуют, более того, некоторые из них просто удивляют.

Так, по данным Белстата, убыточными в первые пять месяцев текущего года были 1326 организаций, или 16,3% от общего количества организаций, учитываемых в текущем порядке (за январь—май 2013 г. — 818 организаций, или 10,1%).

Сумма чистого убытка убыточных организаций за январь—май составила 6,7 трлн рублей, и в 2 раза больше, чем за январь-май 2013 года.

Рентабельность продаж за январь—май составила 6,9% и снизилась по сравнению с январем—маем 2013-го на 0,3 процента. За январь—апрель 2014-го рентабельность продаж составила 6,6%, за май — 8,1%.

Кредиторская задолженность на 1 июня составила 258,4 трлн рублей, в том числе просроченная — 33,5 трлн рублей, или 13% от общего объема кредиторской задолженности (на 1 июня 2013-го — 9,8%).

Дебиторская задолженность на 1 июня составила 205,4 трлн рублей, в том числе просроченная — 35,1 трлн рублей, или 17,1% от общего объема дебиторской задолженности (на 1 июня 2013-го — 13,4%).

О чем свидетельствуют эти цифры? Насколько они критичны? Что ждет Беларусь до конца года — улучшение или ухудшение этих показателей? С этими и другими вопросами мы обратились к эксперту "Либерального клуба" **Антону БОЛТОЧКО.**

— Представленные финансовые показатели финансово-хозяйственной деятельности за январь—май 2014 года подтверждают тот факт, что сегодня белорусские предприятия переживают не самые лучшие времена. С одной стороны, показатели немного улучшились по сравнению с предыдущими месяцами. Даже, согласно конъюнктурным опросам от Нацбанка, можно увидеть незначительное улучшение настроений в реальном секторе экономики. С другой стороны, это улучшение не компенсировало потери прошлых периодов. Особенно это видно, если сравнивать текущие финансовые показатели с аналогичным периодом прошлого года.

— Как вы думаете, почему приведенные данные Белстата не такие приятные, как всем хотелось бы видеть?

— Я бы назвал три основные причины, которые повлияли на ухудшение показателей. Во-первых, сложности со сбытом своей продукции при высоких объемах производства (вероятнее всего под директивным давлением); во-вторых, растущие издержки производства под влиянием постепенной девальвации рубля (актуально для импортоемких производств) и под влиянием искусственно простимулированной заработной платы, которая увеличивает расходы предприятий на фонд заработной платы; в-третьих, дороговизна заемных ресурсов, которые позволили бы частично покрывать нехватку оборотных средств с меньшими издержками по процентным платежам. Есть еще значительное количество более мелких факторов, которые также влияют на итоговые финансовые показатели.

— Насколько приведенные статистическим ведомством цифры критичные? Впору ли бить в набат?

— Суждение о критичности представленных показателей будет относительным. Наша экономика работает не на рыночной основе — вот где повод бить в набат! Поэтому обновление, очищение системы от убыточных предприятий не происходит. Сложно сказать, что будет с этими предприятиями и, соответственно, со всей системой в целом. Ведь убытки отечественных предприятий можно и списать, а можно пригрозить им приватизацией, как это сделал президент во время одной из своих рабочих поездок. Одно можно сказать с уверенностью: проблема есть, и ее надо решать.

— Что ждет Беларусь в конце года — улучшение или ухудшение этих показателей?

— Думаю, что они будут варьироваться. Как уже было сказано, у нас экономика по многим направлениям управляется в ручном режиме. Поэтому какие-то предприятия получат субсидии или льготный кредит, тем самым улучшат и свои показатели, и частично повлияют на показатели на агрегированном уровне. Какие-то, наоборот, уйдут еще в больший минус. Все будет зависеть от действий нашего правительства, в чьих руках сейчас находятся рычаги управления.

Федор КОСТРОВ.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
18 ЛІПЕНЯ 2014 г.

РАКІРОЎКА

З молатам — на хакейную кавадлу

*Вядомага кідальніка молата **Вадзіма Дзевятоўскага** рэкамендавалі да вылучэння на пасаду старшыні Беларускай федэрацыі хакея.*

Нагадаем, што Вадзім Дзевятоўскі — прызёр Алімпійскіх гульняў, чэмпіянату свету і Еўропы. З 2012 года з'яўляецца дэпутатам Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу.

Ініцыятарам вылучэння 37-гадовага дэпутата на адказную пасаду выступіў ХК "Дынама-Мінск".

З гэтай нагоды "Народная Воля" задала **Вадзіму ДЗЕВЯТОЎСКАМУ** некалькі пытанняў.

— Вы лічыце нармальнай сітуацыю, калі былога лёгкаатлета, які не мае практычна ніякага дачынення да хакея, прызначаюць кіраваць усёй хакейнай гаспадаркай краіны?

— Па-першае, мяне яшчэ не прызначылі, пакуль толькі паступіла прапанова. Пытанне будзе вырашацца на справаздачна-выбарнай канферэнцыі... Па-другое, я б сказаў так: былому спартсмену прапанавалі ўзначаліць спартыўную федэрацыю. Так, у любым відзе спорту ёсць свая спецыфіка. Але, напрыклад, Федэрацыю біятлона ўзначальвае старшыня КДБ, які наогул не быў прафесійным спартсменам. І што, поспехі біятланістак на Алімпіядзе ад гэтага сталі меншымі? Спартыўным развіццём займаюцца прафесійныя трэнеры, а кіраўнік павінен збіраць інфармацыю аб праблемах у сваёй галіне і вырашаць гэтыя праблемы.

— Адным словам, вы не супраць, каб хакейны трэнер Міхаіл Захараў узначаліў Федэрацыю лёгкай атлетыкі?

— Калі да Захарава звярнуцца спецыялісты з лёгкай атлетыкі і палічаць неабходным... Разумееце, такія пытанні лепш задаваць тым, хто вылучаў маю кандыдатуру. Я проста прыняў выклік з улікам таго, што збіраюся працаваць на вынік. За хакеем даўно назіраю, люблю яго. Падчас дамашняга чэмпіянату свету бачыў, як краіна жыла гэтай гульнёй, як перажывалі балельшчыкі. Для іх і трэба працаваць.

— Вас будуць выкарыстоўваць як адміністрацыйны рэсурс?

— Я скажу аб сваёй матывацыі. Яна адна — канчатковы вынік.

— Думаеце, калі б не былі дэпутатам, вас бы вылучылі на гэтую пасаду?

— Мяркую, што мая дэпутацкая дзейнасць дала магчымасць людзям убачыць ў маёй асобе падыходзячую кандыдатуру. Я прымаў непасрэдны ўдзел у дапрацоўцы Закона аб фізкультуры і спорце, максімальна ўлічваў меркаванні ўсіх федэрацый... Магчыма, заўважылі маю напорыстасць і веру ў заўтрашні дзень. Можа быць, без дэпутацтва гэтыя якасці і не разглядзелі б.

— У свой час Федэрацыяй хакея кіраваў міністр унутраных спраў Беларусі Уладзімір Навумаў. Гэта быў на самай справе моцны "рэсурс". Калі такі кіраўнік прапаноўваў спонсарам "дапамагчы" хакею, то наўрад ці хто адмаўляў...

— Матэрыяльная складаючая важная, але не галоўная. У нейкі момант грошы нават ствараюць праблему, бо за імі губляецца самая галоўная матывацыя — праца на вынік.

— У хакейным клубе, які прапанаваў вашу кандыдатуру, кажуць, што вы "не проста знаёмыя з новым Законам аб спорце, але і былі адным з тых, хто яго ўдасканальваў". Чым дэпутат Дзевятоўскі са сваім веданнем закона можа дапамагчы беларускаму хакею?

— Кожная федэрацыя бачыла ў законапраекце свой інтарэс, і я стараўся вынесці іх прапановы на абмеркаванне рабочай групы. Як кажуць спецыялісты, гэта дастаткова якасны дакумент, закон вырашыць многія праблемы.

— Вы разумееце, на якую небяспечную пасаду згаджаецеся? Хакей у нас на асаблівым кантролі, у выпадку чаго з вас першага, як кажуць, здымуць скальп...

— Калі ўжо зараз думаць аб будучых памылках і аб тым, як з мяне будуць "здымаць скальп", то за справу наогул лепш не брацца. У спорце патрэбна дынаміка, пакуль будзем думаць, сапернік ужо будзе наперадзе. Зрэшты, час усё пакажа і паставіць на свае месца.

— Калі не памыляюся, вы яшчэ працуеце і ў Беларускім альянсе танцавальнага спорту?

— Так, уваходжу ў склад прэзідыума. Кансультую па некаторых пытаннях...

Алесь СІВЫ.

КАМЕНТАРЫЙ ПА СПРАВЕ

Уладзімір БЕРАЖКОЎ, генеральны менеджар ХК "Дынама-Мінск":

— Дзевятоўскі поўнасцю адпавядае шэрагу патрабаванняў да кіраўніка федэрацыі. Па-першае, гэта павінна быць даволі вядомая ў краіне і паважаная асоба. Па-другое, ён павінен дасканала ведаць спорт. Не толькі з пункту гледжання трэніровак і спаборніцтваў, але і з пазіцыі спартыўнага заканадаўства. І вось тут Вадзіму Анатольевічу цяжка скласці канкурэнцыю.

Разумею, што кандыдатура Дзевятоўскага можа кагосьці шакіраваць. Але трэба разумець, што гэта спартсмен, які ўжо шмат чаго дасягнуў і ў галіне палітыкі, і ў галіне спартыўнага права. Ён ведае праблемы спорту, — цытуе прадстаўніка хакейнага клуба pressball.by.

ПОЛИТКУХНЯ

Левые готовятся к съезду

В октябре планируется провести Конгресс левых сил Беларуси.

По словам председателя партии "Справедливый мир" **Сергея Калякина**, в регионах уже обсуждаются проекты "Платформы левых сил к выборам президента в 2015 году" и "Послание левых партий белорусскому народу", передает БелаПАН.

Координатор оргкомитета по созданию Белорусской партии трудящихся **Александр Бухвостов** замечает: делегаты от левых на Конгрессе демократических сил поддержат того кандидата от оппозиции, который согласится с платформой левых. Пока левые не планируют выдвигать своего кандидата в президенты или же в "единые" от оппозиции.

ПОДРОБНОСТИ

Почему сломался самолет?

Больше ста белорусских туристов не могли вылететь из Хургады более 12 часов.

"В египетском аэропорту во время технического обслуживания самолета Boeing 737-300, совершавшего чартерный рейс по маршруту Минск—Хургада—Минск, была обнаружена неисправность, — *рассказывает об инциденте пресс-служба "Белавиа".* — Авиакомпания "Белавиа" приняла решение отправить в Хургаду запасной самолет Boeing 737-300, чтобы доставить пассажиров в Беларусь. Также из Минска на этом самолете прибыли техники "Белавиа" по обслуживанию судов данного типа.

Всего на данный рейс было зарегистрировано 144 пассажира, в том числе 32 ребенка. По расписанию самолет должен был вылететь в 09.25, задержка составила 13 часов. Пассажирам была предоставлена возможность связаться с родными по телефону и провести время ожидания в отеле по системе "все включено", кроме того, был обеспечен трансфер от/до аэропорта.

Что касается самолета, в котором были обнаружены неполадки, то специалисты, прибывшие в Хургаду, устранили их. Этот самолет вылетел из Египта 17 июля в 01.58 по минскому времени и в 05.42 благополучно приземлился в Минске. Воздушное судно в течение трех дней будет проходить плановое техническое обслуживание, 20 июля самолет возобновит полеты. Авиакомпания "Белавиа" приносит свои извинения за причиненные неудобства".

ЧУЛІ?

Ордэн Працоўнай Славы... Каму?

Няма тыдня, каб кіраўнік дзяржавы не падпісваў указ аб узнагародах, але зараз высветлілася, што менавіта ўзнагарод у нашай краіне не хапае.

У Палату прадстаўнікоў паступіў праект змяненняў у "Закон аб дзяржаўных узнагародах", якім са спасылкай на грамадскую думку прапаноўваецца павялічыць колькасць вышэйшых дзяржаўных адзнак.

Нагадаем, што зусім нядаўна прэзідэнт Расіі вырашыў адрадзіць званне "Герой працы", якое было скасавана ў 1991 годзе разам з усёй савецкай сістэмай узнагарод. Па прыкладзе Пуціна вырашыў дзейнічаць і Аляксандр Лукашэнка: паколькі ў нас ёсць званне "Герой Беларусі", то прапаноўваецца адрадзіць ордэн Працоўнай Славы.

Нагадаем, што такая ўзнагарода існавала ў Савецкім Саюзе ў часы "махровага застою" — ордэн быў зацверджаны ў 1974 годзе. З гэтай нагоды нават жартавалі: чым менш у савецкай эканоміцы поспехаў, тым больш праслаўленых працаўнікоў. Узнагароджвалі ім прадстаўнікоў прамысловасці, транспарту, сельскай гаспадаркі.

У беларускай рэінкарнацыі ордэнам Працоўнай Славы таксама плануецца ўзнагароджваць "за значныя вынікі працоўнай дзейнасці ў прамысловасці, сельскай гаспадарцы і іншых галінах народнай гаспадаркі". Праўда, цяжка сказаць, дзе ў нас такія дасягненні, на якія не хапае існуючых ордэнаў і медалёў. Здавалася б, ёсць у краіне ордэн Пашаны — і хопіць. Чым ён дрэнны?..

Але, з другога боку, калі ў краіне ёсць ордэн Вайсковай Славы (а ў Беларусі ён ёсць), то чаму б не быць і ордэну Працоўнай Славы?.. Няўжо людзі ў форме больш значныя для краіны, чым мірныя працаўнікі?..

Яшчэ адзін важны дадатак да закона — пашырэнне сферы дзейнасці тых, хто можа насіць званне "Народны". Раней логіка такой узнагароды была простая: "народнымі" маглі стаць толькі прадстаўнікі творчых прафесій — паэты, мастакі, артысты, пісьменнікі. Цяпер плануецца, што ў нашай краіне таксама будуць "народныя ўрачы" і "народныя настаўнікі".

Прапанова вельмі спрэчная. Бо калі выходзіць за кола творчых прафесій, то патрэбны і "народны спартсмен", і "народны ратавальнік", і "народны архітэктар", і "народны лесавод"... Чым яны горшыя?

Дарэчы, узнагародамі вырашана падзяліць і тых, хто раней атрымліваў аднолькавую павагу ад дзяржавы за асабістую мужнасць. Для людзей неваенных (калі, напрыклад, чалавек выратаваў некага на пажары ці на вадзе) прапанавана ўвесці медаль "За выратаванае жыццё". А вось медаль "За адвагу" застанецца толькі для ваенных, міліцыянераў, прадстаўнікоў КДБ, пагранвойскаў і іншых сілавых структур. І пакуль цяжка сказаць, ці застанецца аднолькавай "вага" гэтых медалёў. У праекце закона пра гэта нічога не напісана.

Ігар МАРОЗАЎ.

Былы сакратар Савета бяспекі, былы генеральны пракурор, былы кіраўнік Адміністрацыі прэзідэнта, цяпер — кіраўнік Упраўлення справамі прэзідэнта Віктар Шэйман. Не тое што грудзі, але хутка і жывот можа быць у медалях. І ў той жа час дэмакратычная супольнасць падазрае гэтага чалавека ў тым, што ён меў непасрэднае дачыненне да знікнення вядомых палітыкаў...

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

«Найноўшая гісторыя ў асобах» — па-англійску

Днямі ў амбасадзе Германіі ў Мінску прэзентавалі чарговую кнігу журналіста Аляксандра Тамковіча "Найноўшая гісторыя ў асобах" у перакладзе на англійскую мову.

— Спецыяльна для іншаземцаў кніга багата ілюстравана — амаль трыста фота, большая частка якіх з прыватных архіваў, — *цытуе Аляксандра Тамковіча baj.by.* — Усё зроблена для таго, каб чытач лепш зразумеў асобу героя. Калі выйшаў беларускамоўны варыянт, яго слушна назвалі "энцыклапедыяй выкрасленых імёнаў". Спадзяюся, выдадзеная па-англійску кніга будзе вельмі карыснай замежным дыпламатам, бо фактычна яна з'яўляецца пашыраным літаратурным варыянтам даведніка "Хто ёсць хто".

Для чалавека, які ўпершыню трапляе ў Беларусь, будзе не залішнім завочнае знаёмства адразу з усім палітычным бамондам нашай краіны. Гаворка не толькі пра палітыкаў, але і пра вядомых кіраўнікоў "трэцяга сектара". Зрэшты, у нашай непрыстойнастабільнай краіне палітыкай лічыцца ўсё, што так называе ўлада. Таму ўдакладняю: з "апазіцыйным" бамондам.

Але там ёсць і перакананыя камуністы, і прынцыповыя нацыяналісты. На мой погляд, калі кіравацца толькі ўласнымі палітычнымі сімпатыямі, не атрымаецца нічога вартага. Асабліва калі размова ідзе пра людзей творчых. Памятаю, як адзін паэт вельмі настойліва раіў мне не пісаць пра другога таму, што некаторым не падабаюцца яго вершы...Так што папрокі наконт нейкай "неразборлівасці" — не да мяне. Калі энцыклапедыі пачынаюць пісаць "пад кагосьці", яны абавязкова рана ці позна трапляюць у макулатуру...

ЗАКУЛИСЬЕ

Продавец автомобилей премиум-класса остался без дома

Компания "Автоидея", обладатель самого крупного автосалона в Беларуси, дилер BMW и MINI, ютится в тесной комнатке.

Придя в нашу страну несколько лет назад, литовский импортер BMW и MINI организовал собственное дилерское предприятие, для работы которого арендовал просторное помещение у компании "А-100". Планы оказались амбициозными: за кольцевой на 50-м километре МКАД началось строительство здания собственного автоцентра.

Это стало настоящим событием для Беларуси: здание автосалона BMW и MINI считается одним из самых крупных среди дилерских центров в Европе. На площади в 6 тыс. "квадратов" расположены шоу-румы, сервисное помещение и покрасочный кузовной цех. К слову, это первый сервисный центр BMW полного цикла в нашей стране.

Вот только автовладельцы BMW ремонтируют свои автомобили у конкурента — на дилерском предприятии "Байернкрафт". Оказывается, "Автоидея" осталась без помещения.

Объявив об окончании строительства нового здания и показав его журналистам, дилер объявил переезд. Но обосноваться на новом месте никак не удается: помещение не сдано. Красивые плакаты и стойки с товаром, продемонстрированные СМИ, вынесены на склад, идут работы по укладке коммуникаций. Оказывается, журналистам показали только красивую обертку, над содержимым которой в настоящее время идет работа. Мы убедились в этом, посетив старое и новое помещения.

Старое демонтируют. Из шоурума нового автоцентра вынесли все, кроме автомобилей, по территории снуют рабочие. Все, что осталось от "Автоидеи", — это тесная комната по старому адресу, в которой расположились сотрудники отдела продаж. Около 15 человек ведут активные переговоры с клиентами: отсутствие здания не мешает продажам.

Примечательно, что сами сотрудники "Автоидеи" не могут назвать точную дату окончания их проблем. Ожидается, что документы, легализующие деятельность нового автоцентра, будут подписаны не раньше августа.

Рита СКИТЕР.

МАДЭРНІЗАЦЫЯ

Ігар ЛЯЛЬКОЎ:

Найбольш актуальна для Беларусі стварэнне зоны свабоднага гандлю з Еўрасаюзам

*На першым пасяджэнні Форуму палітычнай апазіцыі і грамадзянскай супольнасці было вылучана шэсць прыярытэтаў рэформаў. Зараз неабходна абраць з іх адзін — той, над якім і пачнуць працаваць эксперты ў рамках праекта "Рэфорум". Пра актуальнасць гэтых прыярытэтаў, а таксама пра тое, чым апазіцыя павінна пераканаць грамадства, распавядае старшыня Форуму, намеснік старшыні Партыі БНФ **Ігар Лялькоў.***

— Ігар, якія ж прыярытэты вылучылі пасля дыскусіі ўдзельнікі Форуму палітычнай апазіцыі і грамадзянскай супольнасці?

— Пакуль прыярытэтаў шэсць. Першы — гэта стварэнне зоны свабоднага гандлю з Еўрасаюзам. Другі — рэформа пенсіённай сістэмы. Трэці — рэформа выбарчага заканадаўства. Чацвёрты — рэформа медыясферы. Пяты — адукацыйная рэформа. І шосты — рэформа жыллёвага заканадаўства.

— Падрабязней пра гэтыя прыярытэты мы яшчэ, безумоўна, пагаворым. А пакуль пра агульныя ўражанні: як вы ацэньваеце перспектывы праекта "Рэфорум" і ўзровень першага пасяджэння Форуму?

— Першы раўнд "Еўрапейскага дыялогу аб мадэрнізацыі Беларусі" (праекта, які быў да "Рэфоруму"), зайшоў у тупік. Яго неабходна было ажывіць, паспрабаваць правесці яго ў новым фармаце. І такі фармат быў вызначаны. Наколькі ён будзе паспяховы, наколькі ён здольны выпрацаваць канкрэтныя рэчы, якія, як кажуць, можна "памацаць рукамі", — пакуль казаць складана. Праект разлічаны на два гады, і пакуль ён толькі-толькі пачаўся. Таму падвесці некаторыя вынікі можна будзе недзе праз паўгода. Тады будзе больш відавочна, ці здольны "Рэфорум" мець шанцы на поспех. Гэта што тычыцца праекта наогул.

Першае пасяджэнне Форуму прайшло даволі паспяхова. Відавочна, што яго ўдзельнікі ўскладаюць пэўныя спадзяванні на гэты праект і таму ўключыліся ў працу дастаткова актыўна. У пасяджэнні ўдзельнічалі прадстаўнікі дванаццаці з пятнаццаці арганізацый, якія ўвогуле ўтвараюць сёння Форум палітычнай апазіцыі і грамадзянскай супольнасці. Ніхто не адседжваўся, усе актыўна выказваліся. Таму відавочна, што цікавасць да праекта, да сумеснай працы ёсць. І гэта ўжо добра.

Прынамсі, ужо ёсць і адзін добры вынік — стварылася новая пляцоўка дыялогу ўнутры палітычнай апазіцыі і грамадзянскай супольнасці. Такіх пляцовак не вельмі шмат у Беларусі, таму наяўнасць яшчэ адной — ужо станоўчы вынік.

— Ці створаны план працы Форуму?

— Агульны план закладзены ў канцэпцыі праекта. Нагадаю, што на працягу двух гадоў Форум павінен выпрацаваць чатыры накірункі рэформаў — па адным кожныя паўгода. Яны і стануць замовай для экспертнай супольнасці. Вось гэта асноўны, рамачны план. Пасля, праз паўгода, эксперты прадстаўляюць нам свае распрацоўкі. Яны зацвярджаюцца Форумам, і пасля пачынаецца працэс прасоўвання канцэпцыі рэформы ў масы.

— Вернемся да прыярытэтаў, вызначаных Форумам. На ваш асабісты погляд, які з іх сёння найбольш актуальны для нашай краіны?

— Калі зыходзіць з таго, што мы хочам атрымаць ад гэтага праекта нейкую дадзеную вартасць, лічу, што трэба браць найменш распрацаваныя накірункі. З таго, што было прапанавана, на маю асабістую думку, найбольш актуальна стварэнне зоны свабоднага гандлю з Еўрасаюзам. З аднаго боку, тут менш за ўсе напрацовак. З другога — гэта вельмі важна сёння для Беларусі.

— Апазіцыю, як і грамадзянскую супольнасць, часам справядліва, часам не папракаюць у непрымірымых сварках і няздольнасці дамовіцца першнаперш паміж сабой. Ці існуе пагроза таго, што і ў гэты раз добрая, здаецца, справа будзе пахавана ў бясконцых спрэчках? І як ставяцца да гэтай праблемы ўдзельнікі Форуму?

— Ведаеце, на першым пасяджэнні, кожная арганізацыя імкнулася пераканаць прысутных у тым, што менавіта вылучаны ёю прыярытэт з'яўляецца найбольш актуальным для грамадства. Але мы павінны вучыцца чуць адзін аднаго і пагаджацца. І вось якраз на глебе неабходных для краіны рэформ згоду і можна будзе знайсці, таму што ў рэшце рэшт усе мы зацікаўлены ў ажыццяўленні і такіх праектаў, і рэформаў наогул. І тут паразуменне можна знайсці значна хутчэй, чым у некаторых палітычных пытаннях. Таму я спадзяюся на канструктыўную працу і на тое, што мы зможам прыйсці да агульных рашэнняў.

— У шматлікіх канцэпцый рэформаў, якія былі ў розныя часы распрацаваны ў нашай краіне, ёсць агульная рыса: вельмі мала з іх было нават часткова ўвасоблена ўладай на практыцы. Ці ёсць, на ваш погляд, шанц на тое, што ў гэты раз становішча будзе іншым і распрацоўкі незалежных экспертаў нейкім чынам зацікавяць тых, хто прымае рашэнні наконт рэфармавання?

— Ёсць важны фактар: акрамя апазіцыі і грамадскага сектара ёсць яшчэ і трэці гулец — гэта Еўрапейскі Саюз. Уласна кажучы, ён гэты праект і ініцыяваў. Таму мы разлічваем: калі мы зможам стварыць дэталёвыя і абгрунтаваныя канцэпцыі рэформаў, мы атрымаем дапамогу Еўропы і ў перакананні беларускай улады ў тым, што гэта неабходна для Беларусі. А казаць сёння, што ўлада не зацікаўлена ў дыялогу з Еўрасаюзам, на мой погляд, нельга. Ёсць спадзяванне на тое, што рэалізацыя рэформ будзе адной з умоў для паляпшэння адносін з ЕС, а гэта можа быць моцным аргументам для кіраўніцтва краіны.

— Відаць, непрыемнае пытанне, але ж вось дадзеныя сацыялагічных даследаванняў. Згодна з імі, толькі тры працэнты апытаных беларусаў лічаць, што рэформы павінна распрацоўваць палітычная апазіцыя. Вам не здаецца, што гэта — палітычны прысуд?

— Гэта не прысуд, а выклік. І мы сваёй працай, у тым ліку ў межах праекта "Рэфорум", павінны пераканаць грамадства ў тым, што палітычная апазіцыя здольная распрацоўваць рэформы. Прычым не на ўзроўні лозунгаў, а на ўзроўні канкрэтных, прадуманых крокаў. І якраз вынікі працы нашага Форуму ў рамках гэтага праекта павінны стаць адказам грамадству.

Мікалай АНІШЧУК.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
18 ЛІПЕНЯ 2014 г.

SOS!

Курят больше 65% студентов и школьников!

*Такие цифры озвучил главный внештатный кардиолог Минздрава, директор РНПЦ "Кардиология" **Александр Мрочек.***

"В последние годы интенсивность курения среди женщин и молодых людей существенно возросла, — *цитирует belta.by Мрочека.* — В Беларуси курят около 45% мужчин и 35% женщин, более 65% студентов и школьников. Табакокурение является опосредованной причиной каждого пятого случая смерти среди лиц старше 35 лет. По данным ВОЗ, около 23% смертей от ишемической болезни сердца обусловлены именно этой вредной привычкой".

ЗА РУЛЕМ

Новые авто белорусы везут из России

Около 14 тысяч новых автомобилей купили за первую половину этого года жители Беларуси. В лидерах продаж — Renault, Volkswagen и Kia.

Правда, как отмечают в Белорусской автомобильной ассоциации, в апреле около трети всех автомобилей в Беларуси были проданы салонами Российской Федерации.

"В июне этот показатель составил 15%, — цитирует interfax.by члена правления БАА **Сергея Вариводу**. — *Механизмы таких продаж простые — от поездки белорусов в автосалон в Смоленск, Брянск или Москву до использования услуг посреднических фирм, которые организуют "серую" поставку автомобилей из России. Ввозятся автомобили как собранные в России, так и импортированные. По некоторым маркам объем ввоза через российские каналы в апреле превышал половину".*

В Минске появится заправка для электромобилей

Пока планируется запустить всего один такой пункт, поскольку электромобилей в Минске еще не очень много.

— Сегодня подзарядить авто можно на любой заправке, другое дело, что на это потребуется 7–8 часов, — *цитирует агентство "Минск-Новости" председателя правления группы компаний "А-100"* **Александра Центера.** — Наш проект специальной заправки для электромобилей уникален тем, что здесь на полную зарядку уйдет всего полчаса.

БУДЬТЕ В КУРСЕ!

В поезд — с правами!

И без паспорта.

"С целью повышения качества обслуживания и увеличения электронных продаж пассажирам, прошедшим электронную регистрацию, разрешается осуществлять проезд в поездах формирования Белорусской железной дороги по оригиналу водительского удостоверения в пределах Республики Беларусь", — сообщает пресс-служба БЖД.

ЗА КУБАЧКАМ КАВЫ З МАРЫНАЙ КОКТЫШ

Алесь ЛАГВІНЕЦ:

«На еўрапейскай палітыцы зуб з'еў»

Ён умее зрабіць уражанне. Выглядае маладзей сваіх гадоў. Адукаваны, абаяльны, інтэлігентны. Меў магчымасць назаўсёды застацца за мяжой і зрабіць там неблагую кар'еру. Але патрыятызм і беларускасць для яго — не пусты гук. З палітолагам Алесем Лагвінцом мы размаўлялі не толькі пра палітыку і пацалункі.

Пайсці альбо застацца?

— Алесь, апошнім часам беларускія сродкі масавай інфармацыі прыблізна раз на тыдзень вылучаюць вас кандыдатам у прэзідэнты. Вы сапраўды маеце намер увязацца ў барацьбу за крэсла кіраўніка дзяржавы?

— Размовы вядуцца не толькі наконт мяне — абмяркоўваюцца яшчэ і іншыя асобы. Я сам не раблю ніякага ўкідвання інфармацыі ў публічную прастору і ніяк не ініцыірую абмеркаванне сваёй кандыдатуры.

— Але вы для сябе ўжо прынялі канчатковае рашэнне — увязвацца ў бой ці не?

— Сёння яшчэ няма рашэння наконт таго, хто будзе прэтэндэнтам на ролю адзінага кандыдата ад сіл, якія выступаюць за праеўрапейскую незалежную Беларусь. Але я не супраць паспрабаваць. І разумею, што гэта вялікая адказнасць і шмат працы.

— А яшчэ — тоны бруду і кампрамату, якія звычайна вывальвае на апазіцыйных палітыкаў афіцыйная прапаганда…

— Палітычная дзейнасць амаль ва ўсім свеце суправаджаецца такімі рэчамі, але ў Беларусі гэта існуе ў асаблівай форме. Трэба быць унутрана падрыхтаваным. Хаця ад усяго, канешне, застрахавацца ўсё роўна немагчыма.

— "Белгазета" днямі зрабіла прагноз, што за вас могуць аддаць свае галасы тыя, хто падзяляе еўрапейскія каштоўнасці і выступае за беларускую незалежнасць…

— Я разлічваю на людзей актыўных, якія хочуць змен у Беларусі. Тых, хто задумваецца не толькі пра сённяшні дзень, але і пра будучыню сваіх дзяцей. Але не толькі на іх. Хачу, каб як мага больш людзей перакаваліся, што альтэрнатыва таму, што мы маем сёння, ёсць і што людзі здольныя ўплываць на сваё жыццё.

— Лукашэнку ў свой час падтрымала нямала людзей сталага веку…

— Сёння нават у межах адной сям'і можа быць пэўны падзел паводле палітычных поглядаў. І ёсць шмат людзей старэйшага веку, якія хочуць, каб Беларусь была нармальнай еўрапейскай краінай. Мне падаецца, самае галоўнае падчас любой выбарчай кампаніі — мабілізаваць свой электарат. А таксама пераканаць тых людзей, якія вагаюцца: ім не падабаецца цяперашняя палітыка, але яны не бачаць акрэсленай палітычнай альтэрнатывы. Мастацтва сапраўднага палітыка — зрабіць так, каб яны яе ўбачылі.

Праблема Беларусі не ў тым, што ёсць Лукашэнка, а ў тым, што людзі лічаць аўтарытарную мадэль улады эфектыўнай. І пытанне ў тым, як пераканаць людзей, што аўтарытарызм — гэта самаізаляцыя і адсутнасць перспектыў.

— Пару нумароў таму "Наша Ніва" напісала пра вас так: *"Лагвінцу яшчэ трэба шмат чаму вучыцца ў публічнай палітыцы. Напрыклад, лепш прамаўляць ці вучыцца дамаўляцца з рознымі людзьмі. Але чаго дакладна няма ў Лагвінца, дык гэта абыякавасці".*

— Я нармальна стаўлюся да крытыкі. Як кажуць, век жыві — век вучыся. Даўно вучуся міжнародным стасункам, паліталогіі, хоць і сам яе, дарэчы, выкладаю. Палітыка — гэта праца з людзьмі, а яна бясконцая, тут удасканальвацца трэба ўвесь час, і ніколі не варта спыняцца.

— Вы лічыце сябе палітычным тэарэтыкам ці усё ж практыкам?

— Можна сказаць, што ў Беларусі няма магчымасці разгарнуцца — у нас дэ-факта адсутнічае палітычная канкурэнцыя. Але ў рамках таго, што магчыма, раблю практычныя крокі. Напрыклад, некалькі разоў балатаваўся, быў адным з арганізатараў вялікіх мерапрыемстваў, такіх як Беларускі еўрапейскі форум, каардыную працу экспертаў над Народнай праграмай — памятаеце, нядаўні прыезд у Мінск Бальцэровіча і іншых вядомых людзей з Еўропы? Хаця, што да тэорыі, то паранейшаму атрымліваю вялікае задавальненне ад працы з моладдзю і, дзякуй Богу, маю магчымасць выкладаць.

— Напэўна, лекцыі чытаеце не ў дзяржаўных ВНУ?

— Зараз чытаю курс пра еўрапейскую інтэграцыю і яе каштоўнасці ў Інстытуце Гётэ, некалькі год запар — у нашым Еўраклубе. Год таму выкладаў курс пра Беларусь і яе палітыку ў пяці найпрэстыжных польскіх універсітэтах.

— Не кожны сучасны беларускі палітык можа пахваліцца веданнем некалькіх моў…

— Я займаюся таксама і перакладамі. Між іншым, на еўрапейскай палітыцы зуб з'еў *(усміхаецца).* Калі ў Еўрапарламенце першы раз перакладаў прамову Аляксандра Мілінкевіча з беларускай мовы на французскую (у снежні 2006-га, калі яму ўручалі прэмію Сахарава), то быў так засяроджаны і ўсхваляваны, што ў мяне сапраўды адкалоўся кавалак зуба...

Дарэчы, магу пахваліцца тым, што прайшоў неблагую школу еўрапейскай палітыкі. За некалькі год і працы перакладчыкам, і візітаў з дэлегацыямі ў Еўрапарламент меў стасункі з многімі адказнымі еўрапейскімі чыноўнікамі. І, назіраючы за імі, кожны раз адзначаў, што там вельмі высокія стандарты паводзін паміж палітыкамі. Нам такой эстэтыкі вельмі не хапае. У нас зусім іншы стыль — маргінальна-эксцэнтрычны. І ён хутка надакучвае.

Адзіны, любы, ненаглядны

— Не сакрэт, што некаторыя беларускія палітыкі ўжо публічна аб'явілі пра свае прэзідэнцкія амбіцыі. Напрыклад, той жа Валерый Фралоў, Анатоль Ляўковіч і іншыя. Але гэтых людзей даўно называюць палітычнымі нябожчыкамі. Як вы ставіцеся да гэтага, мякка кажучы, гуртка дзівакоў?

— На мой погляд, пытанне, хто будзе наступным прэзідэнтам Беларусі, вельмі заўчаснае. Людзі спачатку павінны паверыць у магчымасць змен у нашай краіне. А палітыкі — пераканаць людзей, што гэта, нягледзячы на ўсе цяжкасці, магчыма. Бо ўсім зразумела: у Беларусі ёсць выбарчы працэс, але няма выбараў як механізму нармальнага, легітымнага прыходу да ўлады.

Што тычыцца тых, чые прозвішчы вы назвалі, то добра, што людзі маюць амбіцыі. Толькі варта добра прыглядацца, што ёсць за душою апроч амбіцый.

— Вы верыце, што апазіцыя здолее дамовіцца наконт адзінага? Гэта не ўдалося зрабіць ні на мінулых, ні на пазамінулых выбарах.

— Лічу, што варта дамаўляцца наконт адзінага з адказнымі людзьмі, якія штосьці з сябе ўяўляюць. І весці перамовы сярод ідэйна блізкіх людзей. Пасля гэтага можна размаўляць з іншымі. Пытанне толькі ў тым, наколькі ўсе прэтэндэнты на прэзідэнцкую пасаду будуць самастойнымі гульцамі. Мне падаецца, што гэтым разам асноўныя палітычныя сілы могуць дамовіцца паміж сабой, але ніхто не выключае магчымасці з'яўлення іншых кандыдатаў, якія будуць мець падтрымку альбо ад улады, альбо ад Крамля. Так было і раней.

— Шчыра кажучы, мне не верыцца, што нашы палітыкі змогуць выбраць з сябе любімых самага годнага. Усё роўна нехта застанецца пакрыўджаным у сваіх лепшых памкненнях і вырашыць махнуць шашкай…

— Дэмакратыя ў дэмакратычным асяродку існуе — з гэтым нічога не паробіш *(усміхаецца).* Таму такі варыянт развіцця падзей выключаць не трэба. Але, памятаеце, у 2004-м ва Украіне, нягледзячы на мноства кандыдатаў, Юшчанка ўспрымаўся як адзіны сур'ёзны, бо за ім былі сур'ёзныя сілы.

— Адзін з палітыкаў, які сабраўся ў прэзідэнцкі паход, літаральна днямі тлумачыў мне: *"Ведаю, што не перамагу, але ўсё роўна буду балатавацца. Хоць грошай атрымаю. А ў апошні момант здымуся на карысць самага моцнага кандыдата".* Другі таксама шчыра сказаў: *"Атрымаю пасведчанне кандыдата у прэзідэнты — будзе што ўнукам паказваць".* Але зразумела, што ў сваіх перадвыбарных прамовах яны будуць казаць зусім іншае…

— Бывае розная матывацыя… Палітыка — гэта сфера, дзе ідзе змаганне за давер людзей. У рэшце рэшт, нягледзячы на вельмі дэфармаваную публічную прастору, выбаршчыкі адчуваюць фальш і ведаюць, хто ёсць хто.

— Кіраўнік Партыі левых "Справядлівы свет" Сяргей Калякін не так даўно заявіў: маўляў, ёсць тры рэальныя прэтэндэнты на ролю адзінага — кіраўнік кампаніі "Гавары праўду!"Уладзімір Някляеў, лідар Аб'яднанай грамадзянскай партыі Анатоль Лябедзька і былы дэпутат Палаты прадстаўнікоў, генерал Валерый Фралоў. Вам не здаецца, што ў большасці выбаршчыкаў гэтыя прозвішчы, як і некаторыя іншыя, выклікаюць не надзею на перамены, а толькі саркастычную ўсмешку?

— У нашым грамадстве існуе не вельмі высокая падтрымка любога альтэрнатыўнага кандыдата. Але грамадскія настроі могуць мяняцца.

— А пры чым тут настроі грамадства, калі выбіраць адзінага будуць, можна сказаць, вузкім колам?

— Пытанне з адзіным якраз будзе вырашацца не міжсабойчыкам, а, напрыклад, праз Кангрэс дэмакратычных сіл, у якім удзел змогуць узяць актывісты і ўсе зацікаўленыя асобы. Пажадана з адзіным кандыдатам вызначыцца як мага раней.

— Калісьці вядомы сацыёлаг Алег Манаеў так ахарактарызаваў тактыка-тэхнічныя дадзеныя кандыдата ў прэзідэнты, у якога ёсць сур'ёзныя шанцы на перамогу: мужчына, веруючы, досвед кіравання — гаспадарнік, узрост за 45, жанаты, са здольнасцю выбудоўваць канструктыўныя адносіны як з Расіяй, так і з Захадам…

— О! Мне шмат хто кажа, што я падпадаю *(усміхаецца)*. На мой погляд, гэта не абсалютныя крытэрыі. І не варта імі абмяжоўвацца. Увогуле, няма ўніверсальнага рэцэпта, як перамагчы на выбарах. А калі б быў, то ўсё ўжо даўно вырашылася б.

— Уладзімір Някляеў пералічыў некаторыя пытанні, якія паўстануць у будучыні перад адзіным кандыдатам: ці запрашаць людзей на Плошчу паводле вынікаў выбараў? Калі запрашаць, то як забяспечыць бяспеку людзей? Вы можаце адказаць на гэтыя пытанні?

— У беларусаў адабралі права выбіраць, але ніхто не адабраў у іх права на мірны пратэст. І калі палітычная сістэма выбудавана такім чынам, што не дае магчымасці, каб людзі, якія трымаюцца іншых поглядаў, маглі ўплываць на дзяржаўную палітыку, то палітыкі, якія ў большай ці меншай ступені прадстаўляюць іх інтарэсы, маюць права звяртацца да людзей, каб яны выйшлі на вуліцу і сваёй прысутнасцю прадэманстравалі свой выбар.

Мірны пратэст — гэта агульная справа грамадзян, якія бачаць, што ўлада груба ігнаруе іх меркаванне. Праўда, кожны вырашае сам, ці гатовы ён дзеля будучыні сваёй краіны скарыстацца магчымасцю пратэставаць. І калі з'яўляюцца людзі, якія залікаюць да акцыі мірнага пратэсту, то менавіта на іх ляжыць велізарная адказнасць каб змінізаваць магчымыя наступствы. Але ў Плошчы 2010 і 2006 гадоў, на мой погляд, вінаваты ўлады, бо яны дапусцілі гвалт і ўчынілі яго.

— А тыя, хто заклікаў чатыры гады таму пайсці да Дома ўрада, хіба не прадбачылі, чым можа скончыцца гэты паход?

— Я і кажу пра тое, што трэба рабіць высновы з гісторыі. Месца, дзе збяруцца людзі пасля выбараў, на мой погляд, не важна. Самае галоўнае — колькасць. Павінна быць і дружына, якая нейтралізуе правакатараў. Чатыры гады таму мы бачылі, што колькасць людзей, якія гатовы адстойваць свой выбар, была недастатковай.

Чужая гульня

— У палітычных калідорах зараз гуляе такая цікавая версія: маўляў, Пуцін і кампанія цесным колам вырашылі, што наспеў час змяніць Лукашэнку на больш згодлівага і прадказальнага чалавека. І быццам бы вырашана адлучыць ад улады цяперашняга кіраўніка Беларусі прыгожа і элегантна — без крыві і рэвалюцый. Як вам такі сцэнарый?

— Пагроза таго, што ў Беларусі можа распачацца небеларуская гульня, вельмі высокая. Бо наша краіна залежная ад Расіі. І тое, што расійскія палітыкі маюць розныя інструменты ўплыву на сітуацыю ў Беларусі, — таксама праўда. Апошнія ўкраінскія падзеі дэманструюць, што ў Крамлі сядзяць людзі, якія лічаць, што могуць вырашаюць лёс свету. Але беларусам трэба думаць перш за ўсё пра сваю краіну і пра свае інтарэсы.

Хто можа быць прарасійскім кандыдатам? Пешкі на шахматную дошку ў такой гульні можна паставіць любыя: ад былых наменклатуршчыкаў да цяперашніх дэмакратаў, якія дзейнічаюць на палітычным полі.

— Паводле вашых прагнозаў, ці могуць сярод рэальных прэтэндэнтаў на прэзідэнцкае крэсла з'явіцца ўплывовыя бізнесмены, дырэктары прадпрыемстваў?

— Гэта магчыма альбо толькі з дазволу цяперашняга кіраўніка дзяржавы, альбо ў тым выпадку, калі ён сам не будзе балатавацца. Гледзячы на былыя прыклады, ніхто з наменклатуры рызыкаваць сваёй кар'ерай і нават жыццём не будзе.

— Як думаеце, калі Лукашэнка раптам назаве свайго пераемніка, апазіцыя яго падтрымае? Пытаюся таму, што дагэтуль некаторыя перакананы, што лепш хто заўгодна, толькі не Аляксандр Рыгоравіч.

— А што памяняецца, калі ён раптам назаве імя свайго стаўленіка? Усё роўна будзе адабранае ў народа права на празрыстыя і справядлівыя выбары — трэба ж неяк забяспечыць свайму чалавеку доступ да трона.

— Калі ўсё так песімістычна і выбарчае заканадаўства настолькі недасканалае, абгрунтуйце, чаму ўвогуле варта ўдзельнічаць у выбарчай кампаніі?

— У любым грамадстве падчас выбараў расце запыт на альтэрнатыву. Так ці інакш людзі міжволі пачынаюць параўноўваць. І калі няма якаснай альтэрнатывы дзейнаму кіраўніку дзяржавы, атрымліваецца, што палітычнае жыццё ў краіне ўвогуле застывае. Альтэрнатыву можа прызначыць і сам рэжым, але гэта будзе нашмат горш для грамадства. Апазіцыі варта ўдзельнічаць у палітычных працэсах, калі ёсць хоць невялікі шанец павялічыць грамадскую падтрымку, дадаць людзям веры, разумення сітуацыі і перспектыў. Гэта магчымасць пашырыць кола прыхільнікаў, агучыць набалелыя пытанні, атрымаць дазвол на пікет, сустрэчу з выбаршчыкамі і гэтак далей. Будучыня непрадказальная, трэба быць падрыхтаваным да нечаканасці, маючы дзеяздольную каманду, якая і ствараецца падчас выбараў.

— На вашу думку, людзі сёння цікавяцца палітыкай і палітыкамі ці іх больш хвалююць, напрыклад, тыя ж кошты — на прадукты, паліва, камунальныя паслугі?

— І ў Нямеччыне, і ў Амерыцы людзі найперш цікавяцца станам рэчаў у эканоміцы. Немцы паверылі ў дэмакратыю і правы чалавека толькі пасля паспяховых эканамічных рэформаў Адэнаўэра і Эрхарда.

Пераканаўчых індыкатараў таго, што ў нас сёння пратэстныя настроі ў людзей растуць, не назіраецца. Рэжым выкарыстоўвае настолькі магутныя сродкі прапаганды, што шмат у каго адпадае жаданне ўвогуле цікавіцца палітыкай. І трэба ўвесь час людзей пераконваць, што ад іх штосьці залежыць. І пакуль большыня беларусаў не адчуе, што іх дзейнасць і голас маюць сэнс, складана чакаць, што ў нас нешта зменіцца.

— Пра што сёння трэба перш за ўсё гаварыць выбаршчыкам, каб яны паверылі альтэрнатыўнаму кандыдату ў прэзідэнты? Пра карупцыю, недасканалае выбарчае заканадаўства, заробкі ці пра нешта зусім іншае?

— Найперш трэба гаварыць пра тое, што хвалюе людзей. І тое, што вы пералічылі, — вельмі важна. Гэтыя тэмы абавязкова павінны быць у арсенале любога кандыдата. Таксама пытанні Народнага рэферэндуму, бо яны сфармуляваны на падставе інтарэсаў людзей і краіны.

Прамень аптымізму

— На адной з канферэнцый вы заўважылі: *"Выбары 2015 года не будуць такімі ўжо нецікавымі і прадказальнымі, як некаторыя мяркуюць".* Што мелі на ўвазе?

— Ёсць передумовы, што людзі абудзяцца. У грамадстве вялікая стомленасць ад 20-гадовага неўтаймаванага і канфліктнага кіравання. Людзі добра памятаюць, як хутка тры гады таму абясцэньваліся грошы, што ўвесь час растуць цэны, што моладзь, на жаль, усё больш думае, як сябе рэалізаваць за мяжой, а не дома, бо тут — тупік.

— Некаторыя лічаць беларускіх апазіцыйных палітыкаў проста няўдачнікамі — за 20 гадоў кіравання Лукашэнкі не здолелі ні ў парламент трапіць, ні на выбарах перамагчы, хаця б і мясцовых…

— З аднаго боку, апазіцыі трэба больш працаваць, а з іншага — у нас створаны такія ўмовы, што да канца не ясна, хто і якую мае падтрымку ў краіне. Але справядліва і тое, што ў нашай апазіцыі ёсць людзі, якія саманадзейна лічаць, што, калі б адбыліся свабодныя і празрыстыя выбары, яны хоць заўтра на белым кані ўехалі б у парламент. Я лічу, што заганна так думаць. Трэба працаваць, працаваць і яшчэ раз працаваць! Патэнцыял ёсць.

— Скажыце шчыра: вы верыце, што ў наступным годзе ў Беларусі можа быць новы прэзідэнт?

— Я веру ў лепшую еўрапейскую, нацыянальна свядомую Беларусь. Веру, што нават у наступным годзе ў кандыдата ад дэмакратычных сіл ёсць магчымасць атрымаць падтрымку большасці выбаршчыкаў. Гэтае пытанне — першае на парадку дня апазіцыі!

— Дазвольце ўдакладніць: на чым грунтуецца такі аптымізм?

— Ніколі не трэба складаць рукі. Палітыкі павінны апеляваць да пачуццяў і спадзяванняў людзей. І калі спрабуеш заваяваць давер людзей, вельмі важна выпраменьваць стрыманы, адэкватны, але аптымізм. Без гэтага немагчыма перамагчы.

Скажы мне, хто твой брат...

— Калі не памыляюся, вы — сваяк вядомага ў мінулым бізнесмена Віктара Лагвінца, які спачатку быў у камандзе Лукашэнкі, блізка сябраваў з Іванам Ціцянковым. Але ў 1999 годзе паспяховы прадпрымальнік трапіў у турму, а пасля вызвалення з'ехаў у Маскву. Вы падтрымліваеце з ім адносіны?

— Віктар — мой траюрадны брат. Час ад часу мы з ім сустракаемся. Цяпер ён вядзе бізнес у Маскве.

— Ён раіў вам не гуляць у палітычныя гульні?

— Гэта хто з нас больш гуляў? У 1994 годзе Віктар запрашаў мяне ў каманду Лукашэнкі, казаў, што сам будзе актыўна падтрымліваць яго. Але я адмовіўся. Бо не меў аніякіх сімпатый да гэтага палітыка.

Калі ў 2004 годзе я планаваў балатавацца ў Палату прадстаўнікоў, ехаў з канферэнцыі праз Маскву. Запытаўся ў яго: калі раптам нешта здарыцца, ці можна будзе разлічваць на ягоную падтрымку маёй сям'і? Адказ быў станоўчы…

— Паводле вашых назіранняў, зняволенне змяніла ягоныя погляды на жыццё?

— Відаць, так. І светапогляд, і лёс...

У свой час, калі я жыў з сям'ёй у Францыі, Віктар параіў мне будаваць жыццё і кар'еру за мяжой. Але я ганаруся, што вярнуўся. Хачу быць і жыць тут. Пры гэтым не асуджаю тых, хто эміграваў з Беларусі, — значыць, так склаліся абставіны. І добра, што ў гэтых людзей быў выбар — з'ехаць ці застацца. Бо магло быць і па-іншаму...

— Наколькі ведаю, вы не так даўно другі раз ажаніліся. І чула, што жонка нашмат маладзейшая за вас…

— Так, два гады таму я пабраўся другім шлюбам. Маёй жонцы 27 гадоў, мне — 42. Ад першага шлюбу ў мяне ёсць дарослы сын — яму ўжо 20 гадоў.

— Не кожны палітык гатовы шчыра гаварыць пра сваё асабістае жыццё…

— На мой погляд, неабавязкова ўсё расказваць, але не трэба маніць. Існуюць розныя магчымасці сказаць тое, што ты хочаш. І гэта тычыцца не толькі асабістага жыцця.

— Алесь, скажыце: калі выбары зноў будуць няўдалымі для апазіцыі, вы сыдзеце з палітыкі?

— Не думаю. Бо не з тых, хто апускае рукі. Хачу бачыць Беларусь еўрапейскай, нацыянальна свядомай краінай. І ведаю, што ў нас ёсць магчымасць зрабіць яе краінай нашай мары...

ПАМЯТЬ

С войны не вернулись...

Казалось бы: уже 70 (целых 70!) лет минуло после освобождения от гитлеровской нечисти белорусской столицы. Столько же вскоре будет и нашей Великой Победе. Но все, что в страшную годину испытаний выпало на долю взрослых и детей, всех поголовно, не то что не забывается — болит в душе и сердце...

22 июня 1941 года. Воскресенье. Солнечный теплый день. С утра мы с мамой отправляемся в магазин за покупками: в доме кончаются спички, соль и мыло. Мама умудрилась, сэкономив на самом необходимом, еще купить мне конфет — драже в коробочке в виде пчелиного улья. Подпрыгивая от радости, иду рядом с ней домой. По дороге заглядываем в колхозный клуб рядом с магазином (под клуб приспособили дом репрессированного в 1937 году односельчанина) — послушать радио. В довоенные годы оно было большой редкостью в деревне, а тот, кто разжился на радиоприемник, считался богатеем. Только колхоз смог приобрести такой приемник, чтобы люди слушали передачи. Старшие больше интересовались новостями, молодежь — песнями. И в тех и в других передачах ежедневно восхвалялись достижения советской власти в строительстве социализма...

Кое-какие успехи были и у нашего колхоза "Красные Луки" в тогдашнем Василевичском районе Полесской области. Осушили большой массив торфяников и получили неплохой по тем временам урожай. Колхоз был участником Выставки достижений сельского хозяйства в Москве, получил приз — так называемую "полуторку" — на зависть соседним хозяйствам.

...Зашли в клуб. Здесь было людно — шла какая-то занимательная передача. И вдруг как гром среди ясного неба — голос Молотова, объявившего о вероломном нападении фашистской Германии на Советский Союз. По всей границе — от Балтийского до Черного морей.

Все притихли, попросту онемели от страшной, неожиданной вести. Вдруг женщины заголосили, запричитали, заплакали. Скоро всех как ветром сдуло. Понесли чудовищную весть по всей деревне.

Многие из деревенских в это время гуляли на свадьбе: Юрий Буковец брал в жены красавицу-односельчанку Надежду Клопот. Свадьба, понятно, расстроилась — не до веселья всем было, хотя никто еще ясно не представлял, что впереди. Но чувствовали нутром, понимали: война — это смерть, кровь, слезы, горе всем — и тем, кто с оружием в руках станет в ряды защитников Отечества, и тем, кто останется дома, на чьи плечи ляжет тяжкая ноша ответственности за судьбы детей и стариков. А это в основном женщины и неокрепшие подростки.

Не забуду, как плакали женщины и дети, когда мобилизованные в армию отъезжали на колхозных упряжках в Василевичи. Плакали и сами покидающие близких. Максим Шиленок, видно, предчувствовал, что видит жену и двух деток-малолеток в последний раз. Уехал по мобилизации и мой отец...

В те дни мы надеялись, что враг скоро будет остановлен, что Красная Армия вот-вот разгромит подлых захватчиков и мужчины вернутся домой. Никто ведь не знал истинного положения на фронте. Радиоприемник в клубе изъяли, сведений о фронте не доходило. Жизнь в деревне будто остановилась. Но вскоре то, что наша армия отступает, поняли и без официальных сообщений: явился к нам представитель военкомата с заданием спешно организовать рытье противотанкового рва силами женщин, стариков, подростков. Значит, фронт катится на восток и — не приведи Бог! — немецкая армия может, чего доброго, дойти аж до наших Лук...

Рассчитали: копать ров надо на запад от деревни, ведь немцы будут наступать именно с запада. "Стратег" из военкомата указал место: вот здесь, по дороге на деревню Хамичи, мы и остановим вражеские полчища!

Абсурдность этой тяжелой работы была налицо. Наш противотанковый ров не мог загородить дорогу немецким танкам — преграду ведь легко объехать и справа, и слева. Концы рва упирались в маленькую рощицу и редкий сосновый лес, никакое это не препятствие для серьезной военной техники. Даже женщины говорили, что ров в этом месте — бессмыслица. Однако все с лопатами дружно вышли на непривычное дело. Трудились в поте лица с утра до позднего вечера, а жара стояла неимоверная. Но энтузиазм у всех был небывалый. Мама каждый день приходила очень усталая. Выкопали ров довольно широкий, но длиною он был всего метров триста. Поэтому, и когда отступала наша армия, минуя деревню, и когда шли нахрапом немцы, и осенью 1943 года, уже при освобождении моих родных мест, и после этот ров никто, кроме нас, мальчишек (мы там играли в войну), даже не брал в расчет...

Об ушедших воевать мужчинах никаких вестей в годы оккупации, понятно, не поступало. Всякая связь с миром была потеряна. Лишь глубокой осенью 1941-го несколько человек, что попали в окружение в районе Рославля, но смогли удрать из колонны военнопленных, одолели длинный путь пешком через разные преграды и смогли добраться домой. Они-то и рассказали о неуправляемости в частях Красной Армии, бестолковости приказов, панике, незнании обстановки. Их, мобилизованных, даже не обмундировали, не всем раздали оружие и боеприпасы. Одна винтовка приходилась на два-три человека. Приказав рыть траншеи и окопы, вручили саперные лопатки. По сути безоружных, их и взяли в плен — не было чем обороняться...

После освобождения деревни в 1943-м уцелевших мужчин снова призвали в действующую армию и отправили на фронт. Лишь некоторые остались живы, израненными инвалидами добрались до своих мест. Среди них был и мой отец Прокофий Заяц. В Германии, под Грауденицем, в феврале 1945 года он получил тяжелое ранение и остался на всю жизнь калекой. Как и Архип Попченко...

О погибших или пропавших без вести своих мужьях, отцах, братьях земляки ничего не слышали. Да и после освобождения деревни узнали лишь о тех, кто остался жив и смог написать домой. А многие так и остались в неведении, где и как оборвалась жизнь сложивших головы (или причисленных к пропавшим без вести) родных людей...

Не узнала о судьбе своего мужа Юрия Буковца и Надежда Клопот, чью свадьбу играли в черный день 22 июня. Не узнал и сам Юрий, что у него через девять месяцев после расставания с молодой женой родился сын, названный Иваном. Когда малыш подрос, то стал как две капли воды похож на своего отца. Настолько похож, что родственники, соседи звали мальчишку не Ваней, а Юркой. Он рос под крылом матери, но ждал отца вместе с нею всю жизнь.

Таких примеров было множество. Сколько же довелось вынести в то грозное и уже в послевоенное время осиротелым семьям! Помню, осенью 1944 года пришел в школу на урок мой одноклассник Миша Чирик. Молча, с красными глазами, сел за парту. Мы начали спрашивать: что случилось?

— Извещение пришло — папа погиб, бомба попала прямо в его окоп...

Крупные слезы катились по впалым детским щекам. Жаль было Мишу, и не на него одного обрушилась горестная весть.

А безутешность моей тети Ульяны, чей сын, мой двоюродный брат Василий Демиденко пропал без вести в том же 1944 году? Видел, как она часто доставала из шкафа платочек с завернутыми в него двумя письмами. В одном — от Васи с фронта — тот писал, что бойцы идут в наступление, немецкая армия скоро будет разбита, и он вернется домой. Письмо вселяло надежду, что так оно и будет, что сын наконец постучится в дверь родного дома. На фронтовом треугольнике — номер полевой почты и штемпель: "Проверено военной цензурой". А второе письмо было с извещением, что Василь пропал без вести. Развязывая платочек, женщина со слезами приговаривала:

— Васечка-сыночек, где ты, родимый? Отзовись! Все глаза выплакала по тебе, жду хоть какой весточки!

Не отозвался Васечка. Как ушел на фронт 19-летним, так и остался в памяти матери и родных молодым, талантливым, добрым парнем. Письмо сына тетя Ульяна берегла до конца своих дней.

Десятки человек из моей деревни не переступили вновь родного порога. Остались вдовами многие молодые женщины, без отцов и братьев — мои сверстники. Не вышли замуж девушки, чьи парни остались лежать в братских могилах на полях сражений с фашистскими нелюдями на огромных просторах от Москвы до Берлина.

...О том, как не остаться в долгу перед памятью погибших, мои земляки начали говорить в 1960-е годы прошлого столетия. Памятник умершим от ран и болезней воинам Красной Армии на деревенском кладбище был установлен еще в 1950-е годы. Но нужен был, очень нужен памятник всем погибшим жителям Лук и двух небольших деревень — Подлук и Хатыней, присоединенных к нашему колхозу при укрупнении хозяйств в послевоенные годы. Колхоз же вместо прежних "Красных Лук" получал поочередно названия то "имени Жданова", то "имени Фрунзе" — после присоединения нас к Калинковичскому району. По инициативе бывшего тогда председателем колхоза ветерана войны Карпа Ивановича Шпакова решили поставить памятник в центре Лук, рядом с новым колхозным клубом.

Были собраны имена погибших на фронтах и в партизанских отрядах. В списке оказалось 79 человек: 41 — из Лук, 18 — из Подлук, 20 — из Хатыней. Огромная цифра для небольших поселений! А ведь погибли люди в расцвете лет и сил. Сколько они могли бы сделать в своей жизни, не случись война!

Памятник был отлит в мастерской в Мозыре еще в 1967 году — фигура солдата, скорбно застывшего над плитами с именами погибших. Благодарные жители заботливо ухаживают за памятником, несут к нему цветы. Бывая на малой родине, не забываю прийти к нему и я, — поклониться тем, кто отдал жизнь в борьбе с фашистской чумой.

Вот уже без малого полвека стоит в центре деревни этот памятник — и "будет он вечно стоять над землей", как сказал поэт. Будет говорить живущим и тем, кто придет за нами: не забудем, что совершили старшие поколения в дни войны и мира ради жизни, ради нас и будущего Отчизны! Будем их достойны в своих делах и помыслах, в праздники и будни, при звуке фанфар в честь героев и в минуты тихого горестного раздумья.

Благодарная память и слава вам, дорогие мои земляки!

Владимир ЗАЯЦ, ветеран труда, житель г.Скидель Гродненской области.

ТРЫВОГА

Што пасеюць заўтрашнія настаўнікі?

Інфармацыя пра тое, што выпускніца педагагічнага ўніверсітэта — без пяці хвілін настаўніца — распаўсюджвала спайс сярод сваіх патэнцыяльных вучняў, не проста ўразіла, а ўвагнала ў роспач. Атрымліваецца, што цяпер, адпраўляючы дзіця ў школу, бацькі не могуць быць упэўнены не толькі ў тым, што нейкую дрэнь яму не падсунуць равеснікі, але і ў тым, што небяспека не будзе сыходзіць ад настаўнікаў.

Магчыма, нехта абвінаваціць мяне ў бяздоказным абагульненні. Аднак давайце сыходзіць з простай логікі. Ужо нікога не здзіўляе, што ў педуніверсітэты прымаюць абітурыентаў, якія набралі такія нізкія балы на тэсціраванні, што можна лічыць, быццам яны ўвогуле яго не здавалі. Аб гэтым кажуць нават кіраўнікі адукацыйнай галіны. Канешне, можна спісаць нейкі працэнт такіх выпадкаў на хваляванне, хваробу ці яшчэ нейкія суб'ектыўныя фактары. Але, думаю, у большасці гэта сведчанне таго, што маладыя людзі папросту кепска вучыліся ў школе. А гэта часцей за ўсё здараецца з тымі, у каго бацькі абыякава ставяцца да сваіх дзяцей, у выніку чаго ў дзяцей, як правіла, ёсць шмат вольнага часу без колькі-небудзь сур'ёзнага кантролю. У наш час паўсюдных спакус і магчымасцяў такія дзеткі к 16—18 гадам звычайна ўжо абрастаюць многімі заганнымі звычкамі, у тым ліку і самымі небяспечнымі для здароўя. А ўжо спосаб атрымання грошай на гэтыя звычкі ляжыць на паверхні — распаўсюджваць іх сярод іншых. І ў каго-каго, а ў настаўнікаў магчымасці "ахопу мэтавай аўдыторыі" проста бязмежныя.

Наіўна было б думаць, што гэтая "заўтрашняя настаўніца" ўпершыню трымала ў руках спайс, калі яе затрымалі праваахоўныя органы. З колькімі сваімі аднакурснікамі яна "падзялілася" за 5 гадоў навучання ў педуніверсітэце? Колькі будзе закінута ў школу бомбаў запаволенага дзеяння?

Аляксандра БАТУРЫНА.
Мінск.

ПЫТАННЕ—АДКАЗ

У "Народнай Волі" за 15 ліпеня з задавальненнем прачытаў матэрыял "100 гадоў за плячыма Яна Чарняца". Скажыце, калі ласка, а ці многа ў Беларусі такіх доўгажыхароў?

Мар'ян КАПУЦКІ.
Гродзенская вобласць.

100-гадовы юбілей адзначылі больш за 500 чалавек

Так, Беларусь можа ганарыцца сваімі доўгажыхарамі. На апошні час налічвалася 558 чалавек, якім больш за 100 гадоў. Па стане на 1 красавіка восем асоб дасягнулі 110 гадоў. Трое з іх пражываюць у Гродзенскай вобласці, двое — у Мінскай, па адным — у Віцебскай, Брэсцкай і Магілёўскай абласцях.

Але абсалютнымі рэкардсменамі можна лічыць доўгажыхароў, якім споўнілася 114 гадоў. Месца пражывання аднаго — Мінская вобласць, другога — Віцебская, трэцяга — Гродзенская вобласць.

Заўважым, сярод людзей, якім за 100 гадоў, жанчын у 6,4 раза больш, чым мужчын.

ВАС ЦІКАВІЦЬ...

Калі зладзіць наваселле Маладзёжны тэатр?

Ужо не першы год ідзе рэканструкцыя ў Беларускім драматычным маладзёжным тэатры. Можа, вядома, калі трупа нарэшце пачне працаваць на новай сцэне?

Валянціна МІНІЧ, Мінск.

У верасні Маладзёжны тэатр упершыню адкрые сезон ва ўласным будынку, якое прыстасоўвалі пад яго патрэбы з 2009 года. Агульная плошча новага будынка Маладзёжнага тэатра — каля 3,5 тыс. кв. метраў.

— *Зала разлічана на 300 месцаў*, — цытуе дырэктара тэатра **Віктара Старавойтава** minsknews.by. — *Мы памянялі планіроўку, зрабілі глядацкія ложы ў партэры. Паставілі светлавыя ложы, каб пражэктары асвятлялі сцэну збоку, а не патыліцы гледачоў. Глыбіню сцэны павялічылі з 7 да 13 метраў. Усё абсталяванне зманціравана... Плануем адкрыцца да 1 верасня.*

ЛИКБЕЗ

Ушел и... не вернулся

Что делать, если близкий человек неожиданно исчез и несколько дней не появляется дома?

— Если у вас есть все основания считать, что человек стал жертвой преступлений или с ним произошло какое-то несчастье — срочно обращайтесь в милицию, — *рекомендует пресс-служба МВД.* — Заявление можно подавать в органы внутренних дел как по месту его исчезновения, так и по месту жительства. Там ваше обращение обязаны принять и выдать талон-уведомление. Последний даст возможность интересоваться ходом и организацией розыска. Второй вариант — воспользоваться услугами Бюро регистрации несчастных случаев. Сравнительно недавно эти милицейские подразделения были открыты во всех областных центрах. К ним стекается вся необходимая информация из больниц, моргов, приемников-распределителей, ГАИ и территориальных органов внутренних дел. Их телефоны:

Минск — 8-017-239-48-88;
Витебск — 8-0212-364-639;
Гомель — 8-0232-703-700;
Могилев — 8-0222-444-850.

ПРАЦЯГ ТЭМЫ

Ці трэба змагацца з баршчэўнікам?

Не мог пакінуць раўнадушным артыкул Любові Лунёвай "***Баршчэўнік наступае і перамагае***", надрукаваны ў "Народнай Волі" 1 ліпеня 2014 года. Баршчэўнік Сасноўскага знайшоў прыдатнае асяроддзе ў Беларусі, і многія тысячы гектараў зямлі ў нашай краіне захапіла гэтая расліна. Толькі ў адным Мінску, як сказана ў публікацыі, у 2014 годзе баршчэўнік замацаваўся на плошчы 228 гектараў, а ў мінулым годзе (для параўнання) баршчэўнік рос "толькі" на 129 гектарах. Баршчэўнік — такая агрэсіўная расліна, што, трапіўшы на поле і аказаўшыся без нагляду, стаў займаць усе свабодныя месцы і стаў сапраўднай пагрозай, няшчасцем палёў і садоў.

Цэлыя інстытуты распрацоўваюць прэпараты для знішчэння гэтай расліны, трацяцца гіганцкія сродкі, але сітуацыя не мяняецца да лепшага. Можа, у іншай плоскасці трэба паглядзець на гэтую праблему? Калі нельга знішчыць, трэба паспрабаваць выкарыстоўваць баршчэўнік.

Баршчэўнік утрымлівае шмат карысных рэчываў: пратэінаў, вітамінаў, мікраэлементаў, цукраў.

Аб тым, што баршчэўнікі ў прыродзе паядаюцца мядзведзямі, ласямі, аленямі, зубрамі, авечкамі, козамі, каровамі, зайцамі, трусамі шмат пісалі ў працах, апублікаваных у XIX—XX стагоддзях. Па тэлевізары бачыў, як мядзведзь харчаваўся баршчэўнікам. Манголы выкарыстоўваюць яго як ранні вясенні корм, які хутка аднаўляе сілы аслабелых за зіму жывёл.

Лісце і плады баршчэўніка багатыя вітамінамі і эфірнымі алеямі. Дык чаму ж не паспрабаваць выкарыстоўваць яго ў якасці сіласу для жывёлы ці масла для аўтамабіляў, як, напрыклад, рапсавы алей? Навучыліся ж нават са смецця рабіць нешта карыснае!

Акрамя таго, баршчэўнік шырока выкарыстоўваецца таксама ў народнай медыцыне ў выглядзе адвараў лісця, пладоў і каранёў. А таксама водна-спіртавых экстрактаў пры жоўцева-каменнай хваробе, захворванні нырак, лёгкіх, пры расстройствах і катарах страўніка і кішэчніка. Адвары баршчэўніка п'юць пры нервовых і скураных захворваннях. У рэцэптах народнай медыцыны гаворыцца аб прыпарках з лісця баршчэўніка, якія дапамагаюць пры рэўматычных болях ў суставах.

Некалі сяляне шмат дзесяцігоддзяў не хацелі садзіць бульбу, якая з'явілася ў нас пасля адкрыцця Амерыкі. Цяжка ў гэта паверыць, але былі нават "бульбяныя бунты". Хто не верыць, пачытайце "Былое і думы" Герцэна. Нашы продкі толькі паступова прывыклі да памідораў, агуркоў, бульбы, завезеных з іншых кантынентаў планеты. Цяпер беларусы не могуць уявіць жыцця без гэтых прадуктаў харчавання.

Будзе карысным і вопыт выкарыстання баршчэўніка ў народаў Амерыкі і Каўказа, дзе няма з ім праблем.

З катастрафічным ростам насельніцтва на Зямлі ўзнікла харчовая праблема. Ці не дапаможа баршчэўнік вырашыць яе?

Уладзімір ШУЛЯКОЎСКІ, былы вядучы спецыяліст Мінскага абласнога камітэта па экалогіі.

ХОЧУ ЗНАТЬ!

Чем полезна голубика?

Расскажите, пожалуйста, о пользе голубики — сейчас в Беларуси как раз сезон этой ягоды.

Ольга ГРИЦ, Вилейка.

В голубике содержится большое количество сахаров, пектинов, минеральных солей и витаминов А, С, РР. По содержанию железа она занимает пусть и не лидирующую позицию среди ягод, зато железо, которое входит в состав голубики, практически полностью и без остатка усваивается организмом.

Ягоды голубики помогают защищать организм от радиоактивного воздействия, способствуют выведению токсинов и шлаков, солей тяжелых металлов. Голубика благотворно влияет на деятельность желудочно-кишечного тракта, в частности кишечника и поджелудочной железы. Широко известна польза голубики и для кровеносной системы: она укрепляет стенки сосудов, улучшает процесс кроветворения.

Положительно влияет голубика на нервную систему, так как в ней содержится магний, который обладает эффективным успокаивающим действием. Голубика усиливает действие сахаропонижающих препаратов.

Свежая голубика обладает мощнейшим противомикробным действием. Употребление голубики служит прекрасной профилактикой многочисленных инфекционных заболеваний, к примеру, дизентерии. Еще одно бесценное свойство голубики — в ее способности расщеплять жиры. Вред голубики может проявиться при ее употреблении в больших количествах. В этом случае голубика может вызвать головную боль, тошноту и рвоту.

ВОСТРЫ ПОЗІРК

Не «Роща», а «Гай»

Гадоў дзесяць таму пад Мінскам з'явіўся новы чыгуначны прыпынак з цудоўнай назвай — "Гай". Але ў хуткім часе яго назва была заменена рускай — "Роща". І вось зусім нядаўна на сцяне невялічкага вакзальчыка з'явілася былая назва "Гай", хоць у электрычцы Мінск—Стоўбцы па-ранейшаму аб'яўляюць "Роща". Ці не пара кіраўніцтву Беларускай чыгункі больш аператыўна адсочваць змяненні ў сваёй жа гаспадарцы?

Вячаслаў ЦІХАНАЎ.
Мінск.

ЗНАКОМЬТЕСЬ!

Жан-Клод Юнкер — мастер компромиссов

Как известно, европейский парламент избрал нового председателя Еврокомиссии. Бывшего премьер-министра Люксембурга **Жан-Клода Юнкера,** выдвинутого консервативной Европейской народной партией, поддержали 422 депутата. 1 ноября 2014 года Юнкер вступит в должность. На посту главы Еврокомиссии он сменит **Жозе Мануэла Баррозу.**

Чем известен Жан-Клод Юнкер? Хлесткими высказываниями и не всегда понятным юмором. Одна из последних его шуток касалась скандала с прослушкой европейских граждан, осуществляемой АНБ. Тогда он заявил, что, судя по всему, контроль за демократией "ускользнул" от правительств к спецслужбам.

Но всего лишь год назад сам Юнкер, возглавлявший в тот момент правительство Люксембурга, лишился своего поста, так как не сумел удержать под контролем спецслужбы этого карликового государства.

Но пауза в политической карьере Жан-Клода Юнкера была недолгой. Буквально через пару дней после того, как он покинул пост премьера, канцлер Германии **Ангела Меркель** предложила его кандидатуру от Европейской народной партии (EVP) на предстоящих выборах в Европарламент. Уже в конце мая она заговорила о Жан-Клоде Юнкере как о будущем председателе Еврокомиссии. Узнав, что премьер-министры Венгрии и Великобритании намерены голосовать против, Меркель заявила о своей полной поддержке политика.

Сегодня одна из главных проблем Юнкера — распределение постов внутри Еврокомиссии таким образом, чтобы не меньше трети из них достались женщинам, как настаивает Европарламент. Пока же на посты еврокомиссаров претендуют лишь две представительницы прекрасного пола. Нынешний комиссар ЕС по вопросам образования и культуры **Андрулла Василиу** потребовала от Юнкера, чтобы это число выросло как минимум до 10. Он к ее словам отнесся более чем серьезно и пообещал выполнить это требование.

За последние 25 лет Жан-Клод Юнкер принимал участие в осуществлении всех ключевых решений Евросоюза. Он самый опытный из всех европейских политиков, что его критики нередко называют недостатком. Но даже своих политических противников он очаровывает шармом и энергичной жестикуляцией.

Он хлопает по плечу евроскептика **Найджела Фараджа,** обнимает и целует в лоб либерала **Луи Мишеля** и дружелюбно подмигивает во все стороны. *"Он чувствует себя отлично подготовленным к борьбе институтов ЕС за власть. Он знает эти институты. Нет ничего, что могло бы его удивить, и ничего, что он еще не пережил в Евросовете",* — отметила председатель фракции "зеленых" в Европарламенте *Ребекка Хармс.*

У СУСЕДЗЯЎ

Турыстычны бум у палякаў

Сёлета турызм развітаўся з крызісам, прынамсі, у Польшчы. Палякі масава едуць адпачываць.

Сёлетні турыстычны сезон шматабяцаючы. На адпачынак едзе нашмат больш палякаў, чым летась. Продаж турпуцёвак вырас на адну чацвёртую, паведамляе Польская асацыяцыя арганізатараў адпачынку і турызму. Паводле апублікаванай справаздачы, колькасць забраніраваных пуцёвак вырасла на 27,2%, павялічылася таксама колькасць кліентаў — на 28%.

Прыярытэты палякаў, што едуць адпачываць летам, — у першую чаргу наяўнасць сонца і камфортнае надвор'е. Найбольш яго ў Міжземнамор'і, на ўзбярэжжах Чорнага і Чырвонага мораў.

Што тычыцца коштаў, то сёлета найтаннейшая пуцёўка — гэта прыблізна 200 еўра.

Каля 350 былых паўстанцаў прыедуць на памятныя мерапрыемствы з нагоды 70-й гадавіны Варшаўскага паўстання

Удзельнікам барацьбы жніўня 1944 года ўжо больш за 90 гадоў. 30 ліпеня ў Музеі Варшаўскага паўстання з былымі паўстанцамі сустрэнуцца прэзідэнт Польшчы **Браніслаў Камароўскі** і мэр Варшавы **Ганна Гранкевіч-Вальц.**

Ва ўрачыстасцях возьмуць удзел прадстаўнікі Берліна, Лондана і Будапешта.

Ад адной да трох тысяч долараў

Самыя малыя заробкі ў Польшчы атрымліваюць работнікі культуры і мастацтва. Зарплата паловы з іх складае каля 1 тысячы долараў, паведамляе фірма Sedlak & Sedlak, якая правяла агульнапольскае даследаванне заробкаў у краіне.

Сярэднія заробкі ў галіне тэлекамунікацыі і IT у мінулым годзе склалі каля 2 тысяч долараў у месяц. Каля 25% рабочых гэтых галін зараблялі па 3 тысячы долараў.

Літва ў еўразоне

Еўрапарламент прагаласаваў за далучэнне Літвы да зоны еўра. Супольная еўрапейская валюта пачне хадзіць у гэтай балтыйскай краіне з 1 студзеня наступнага года. За прыняцце Літвы ў Еўразону прагаласавалі 545 дэпутатаў. Супраць — 116.

ПОЗИЦИЯ

Точечные удары

Как сообщило Министерство финансов США, новые санкции, которые ввела Америка в связи с поддержкой украинских сепаратистов, распространяются на крупнейшую российскую государственную нефтяную компанию "Роснефть", газовую компанию "Новатэк", государственные "Газпромбанк" и "Внешэкономбанк" и ряд известных оборонных предприятий.

Также санкции затронут самопровозглашенные так называемые Луганскую и Донецкую народные республики и несколько официальных лиц. В их числе — вице-спикер Госдумы **Сергей Неверов,** помощник президента России **Игорь Щеголев,** федеральный министр по делам Крыма **Олег Савельев,** один из лидеров ДНР **Александр Бородай.**

Европейский Союз расширяет санкции против России

Об этом говорится в итоговом заявлении прошедшего в Брюсселе саммита Европейского Союза.

На кого именно и на какие российские учреждения распространятся новые санкции, пока не известно, но, как говорится в итоговом документе, новый санкционный список будет подготовлен к концу текущего месяца и в него войдут лица и компании, оказавшие поддержку действиям, подрывающим суверенитет, территориальную целостность и независимость Украины.

Лидеры ЕС также поручили министерствам иностранных дел своих стран рассмотреть возможность применения санкций по отношению к физическим и юридическим лицам, которые "активно предоставляют материальную или финансовую поддержку принимающим решения российским должностным лицам, ответственным за аннексию Крыма или дестабилизацию ситуации в Восточной Украине".

Одновременно ЕС обратился к Европейскому инвестиционному банку с просьбой приостановить финансирование новых проектов государственного сектора в России.

ФОТООКНО

Города, в которых нужно побывать

Вот только некоторые из них.

Венеция

От живописных каналов и грандиозных базилик до разноцветных домов и уютных винных баров — на Земле просто нет другого подобного места.

Город огней — место захватывающих дух музеев, очаровательных площадей и множества кафе. Не удивительно, что **Париж** считается одним из самых романтических мест на земле.

Путешествие в медину **Марракеша** станет опытом, который вы не забудете никогда: бесконечный лабиринт коридоров, разноцветье восточного базара, изумительная архитектура...

СЛЫШАЛИ?

Необычный номинант британской премии

Живущий в Донкастере трехлетний кот по кличке Смадж номинирован на получение награды в рамках национальной британской премии National Cat of the Year ("Кошка года в Британии"). Животное бросилось на обидчиков сына своей хозяйки и смогло прогнать хулиганов.

Пятилетний Итан Фэнтон играл во дворе дома, рядом находился его двухлетний брат Эштон. Мать, Сара Фэнтон, присматривала за детьми из окна. Внезапно к детям подошли трое ребят постарше и начали задирать Итана. Ребенок попробовал не обращать внимания на хулиганов, но один из них толкнул его на землю со словами "Эй, ты что меня игнорируешь?". Прежде чем мать успела подбежать к мальчикам, к чужакам бросился кот Фэнтонов.

Животное вцепилось когтями в грудную клетку одного из обидчиков. Испуганные атакой кота, незваные гости предпочли ретироваться, атакованный хулиган при этом расплакался. Итан и Эштон не пострадали.

Сара Фэнтон рассказала, что ранее Смадж не проявлял бойцовских качеств. По ее словам,

после происшествия кот стал "дежурить" по ночам возле спальни Итана, охраняя покой мальчика. Женщина сообщила, что семья очень гордится поведением своего питомца и считает его "почти братом" своих детей.

Смадж стал номинантом премии National Cat of the Year в категории "Самая храбрая кошка". Церемония состоится 7 августа 2014 года в отеле Savoy в Лондоне.

ИХ НРАВЫ

Барак Обама угостил ланчем простых американцев

После выступления с речью в техасском Остине 10 июля президент США **Барак Обама** посетил местную закусочную. Он появился в закусочной Franklin Barbecue, специализирующейся на блюдах из мяса на углях, в обеденное время. Президент сразу прошел к кассе мимо длинной очереди и предложил посетителям, стоявшим первыми, оплатить их заказ. Американцы **Брюс** и **Фэйт Финстед** попросили купить им и еще двум членам их семьи, ожидавшим за столиком, следующие блюда-гриль: 1,3 килограмма говядины, кило ребрышек, 200 граммов сосисок и столько же индейки.

Президент оплатил пластиковой картой счет на 300 долларов, который включал и его собственный заказ "на вынос".

ЭВРИКА!

Подарили слух женщине

Британские медики провели уникальную операцию. Они подарили слух женщине, родившейся без ушей. Для матери двоих детей Салли Эванс изготовили специальные протезы и вживили ей слуховой аппарат. В возрасте 35 лет женщина впервые смогла услышать звук собственного голоса.

Жительница графства Хэмпшир появилась на свет с врожденным пороком ушной раковины — микротией. Врачи сумели вживить ей слуховой аппарат, который распознает звук и посылает вибрацию прямо в слуховой нерв, минуя ушной канал. А чтобы дефект не был заметен со стороны, медики "вырастили" для Салли уши, используя ее собственный хрящевой материал.

По словам Салли Эванс, она никогда не забудет тот день, когда был включен ее слуховой аппарат: "В тот момент мой мир стал намного больше. Я почувствовала себя ребенком, который слышит что-то впервые. Меня захлестнули эмоции, я плакала от счастья. Я смогла услышать даже шорох ковра, когда я шла по нему".

ПРОЕКТЫ

Беспилотники против сорняков

Беспилотники все чаще используются в сугубо мирных целях. Они позволяют выполнять аэрофотосъемку, картографировать местность, вести телевизионную трансляцию со спортивных соревнований и прочих массовых мероприятий, координировать работу служб спасения, отслеживать ситуацию на автотрассах, осуществлять мониторинг археологических раскопок и так далее.

Теперь, судя по всему, миниатюрный гексакоптер сможет найти применение и в сельском хозяйстве — например, с целью поиска на полях зарослей сорняков или участков, пораженных вредителями.

Проект осуществляют специалисты Института Юлиуса Кюна — Федерального исследовательского института культурных растений, ведущего в Германии ведомства этого профиля. Испытываемый прототип летательного аппарата сельскохозяйственного назначения с шестью размещенными по кругу несущими винтами размером не превышает раскрытый зонтик и весит вместе с бортовой камерой и аккумуляторами чуть более трех килограммов.

"Наш проект призван способствовать более целенаправленной борьбе с сорняками, — поясняет Хеннинг Нордмайер, научный сотрудник Института Юлиуса Кюна, специалист в области оценки эффективности и оптимизации применения средств защиты растений. — Ведь на сегодняшний день внесение гербицидов производится, как правило, равномерно на всей площади поля. А это нерационально".

Дело в том, что сорняки практически никогда не поражают посевы той или иной культуры равномерно, засоренность поля очень часто носит ярко выраженный очаговый характер. Бывает, что сорная растительность и вовсе концентрируется только вдоль краев поля, образуя узкие полосы и не распространяясь вглубь посевов. "Если расположение очагов сорной растительности на поле будет известно, это позволит подавлять их более прицельно, — продолжает Хеннинг Нордмайер. — В результате появится возможность существенно сократить количество вносимых гербицидов, опрыскивать только те участки, которые в такой обработке действительно нуждаются. А это пойдет на пользу и сельскому хозяйству, и окружающей среде".

Выяснить же, как распределена сорная растительность на данном поле, проще и дешевле всего с помощью оборудованного видеокамерой беспилотника, уверены авторы проекта. "Сейчас мы проводим испытательные полеты на высотах 5 и 10 метров, — поясняет Хеннинг Нордмайер. — Гексакоптер облетает участок, делает снимки, и на их основе с помощью специального программного обеспечения составляется карта внесения гербицидов".

ВЗГЛЯД В ЗАВТРА

Робот-начальник: светлое будущее или тихий ужас?

Представьте, что ваш начальник — машина. Звучит, мягко говоря, странно. Но для некоторых это уже почти реальность. Правда ли, что в будущем нами будут руководить роботы и бездушные алгоритмы?

Автоматизация уже пришла на многие предприятия, руководство которых заботится о повышении производительности труда. Если это касается и вашей работы, то, возможно, вашим следующим начальником будет не тиран и не мямля. Вашим новым боссом может оказаться машина.

Автоматизация уже сделала человека ненужным во многих производственных сферах — от сборки автомобилей до приема заказов по телефону. А ученые университета Бирмингема в Великобритании в настоящее время тестируют автономного робота-сторожа, который может самостоятельно следить за безопасностью в офисе.

Но есть один вопрос, которым пока еще редко задаются: что это для нас значит — работать с начальником-роботом? Ведь, хотим мы этого или нет, но наиболее реальный сценарий будущего — это совместная работа в офисе роботов и людей.

Могут ли алгоритмы в конце концов занять место в офисе, в котором руководят люди? Есть некоторые признаки того, что мы движемся именно в этом направлении.

ФАКТЫ

Количество просьб о предоставлении убежища в Евросоюзе выросло на 30%

В 2013 году в Евросоюз поступило рекордное число прошений о предоставлении убежища — 435.760, сообщает El Pais. Это на 30% больше, чем в 2012 году, — максимальный рост, зарегистрированный за всю историю ЕС, поясняет журналистка Лусия Абельян. "Во многом эта эволюция объясняется сирийским кризисом, но также "затаенными конфликтами" типа конфликта в Чечне в России", — говорится в статье.

По данным Еврокомиссии, на первом месте по количеству прошений — Сирия (12%), на втором — Россия (10%).

Прямые или косвенные жертвы конфликтов заостряют внимание на праве каждого гражданина искать убежища в другой стране. "ЕС кажется одной из самых благоприятных территорий, хотя он предоставляет статус беженца только 34% просителей", — говорится в статье.

ПЕРСОНА

Александр Боровский отказывается от должностей

"Народная Воля" выяснила, чем теперь занимается экс-глава "Белнефтехима" и экс-гендиректор МАЗа Александр Боровский.

Александр Боровский возглавлял МАЗ около трех лет. Он был назначен на должность гендиректора вскоре после того, как вышел из исправительной колонии.

Виражи судьбы Боровского были крутыми, как американские горки. Напомним, что в мае 2007 года глава концерна "Белнефтехим" А.Боровский был арестован за злоупотребление служебным положением, через год — приговорен к 5 годам лишения свободы, а еше через год — помилован президентом.

Уход Александра Боровского с поста гендиректора МАЗа был таким же неожиданным, как и приход. Накануне отставки ему как раз вручили орден Почета, его отличную работу менеджера не раз отмечал А.Лукашенко. В декабре 2012 года во время представления нового гендиректора Александру Боровскому наговорили кучу комплиментов и вручили несколько почетных грамот *"за многолетний, добросовестный труд и значительный личный вклад в машиностроение Республики Беларусь".*

Александр Боровский вспоминает, что пришел на МАЗ *"не в самый лучший период работы предприятия".*

"Сложные были годы... — сказал Александр Васильевич, прощаясь с коллективом предприятия. — *И пусть рассудит Бог, как у меня получилось. Мне пришлось принимать непопулярное решение — сократить почти 8000 человек. Наверное, мне надо было действовать тише, кого-то, может, не обидеть. Но объемы выпуска продукции мы увеличили в два раза, создали новые модели, центр перспективных разработок, обновили кадры. И я горд, что в конце своей карьеры работал на Минском автомобильном заводе. Простите, может, я кого-нибудь обидел..."*

Стоит заметить, что на МАЗе Александра Боровского до сих пор вспоминают добрым словом.

"Люди хотят, чтобы он вернулся на автозавод, — рассказывает лидер Свободного профсоюза металлистов на МАЗе **Степан Павлович**. — *К нему и рабочие, и ИТРовцы очень хорошо относились. Он всегда говорил: я к вам пришел не директором, а антикризисным менеджером. И каждый квартал он встречался с людьми. Причем свое выступление начинал с перечня того, что было сделано, а уже затем озвучивал планы на будущее. Хотя многие руководители любят делать все наоборот. И многое у него получалось.*

Еще Боровский не бросал слов не ветер.У него были неплохие отношения со свободным профсоюзом. Например, почти на всех совещаниях он нас всегда выслушивал. Мы предоставляли ему не одностороннюю информацию, а озвучивали сразу и хорошее, и плохое. Кстати, про плохие дела на заводе он чаще всего от нас узнавал, поэтому всегда и приглашал на совещания...

При Боровском МАЗ был на первом месте по зарплате среди автопрома, а теперь скатился вниз, нас обошли и БелАЗ, и завод колесных тягачей..."

Сегодня про Боровского ходят самые разные слухи. Так, в справочной МАЗа отвечают, что после отставки Боровский якобы уехал в Бобруйск и теперь трудится на одном из промышленных предприятий в качестве советника гендиректора.

Секретарь и помощники нынешнего гендиректора МАЗа подчеркивают, что экс-глава МАЗа никаких связей с предприятием не поддерживает и чем он теперь занимается — они понятия не имеют.

Не так давно в интернете появилась новость о том, что Александр Боровский будто бы может возглавить Минский тракторный завод...

А представители независимого профсоюза МАЗа вспоминают, что Боровский должен был возглавить наблюдательный совет белорусско-российского холдинга "БелРосАвто".

"Поэтому искать его нужно не в Беларуси, а в Москве!" — со знанием дела говорят они.

Как удалось выяснить "Народной Воле", в Москве Александр Васильевич на самом деле был около месяца назад. Но наведывался туда больше по личным, а не по деловым вопросам. От развернутого интервью Александр Боровский пока отказывается. Говорит, нет весомого повода. Мол, кому интересны мысли обычного пенсионера?

Стоит заметить, что предложения о работе Александру Боровскому регулярно поступают.

— *Но от некоторых из них он сегодня позволяет себе отказываться,* — говорит супруга Боровского Надежда Васильевна. — *Конечно, он еще будет работать, я в этом не сомневаюсь. А пока просто отдыхает...*

Марина КОКТЫШ.

Из личного дела

Александр Боровский родился в 1951 году в Бобруйске Могилевской области.

В 1985 году окончил Белорусский технологический институт имени С.М.Кирова, в 1994 году — Академию управления при Совете министров Республики Беларусь.

Трудовую деятельность начал в 1968 году рабочим. В 1973—2001 гг. прошел путь от оператора до директора завода массовых шин Белорусского шинного комбината "Белшина".

В 2001—2005 гг. — генеральный директор "Полимира", одного из крупнейших предприятий белорусской химической промышленности. С 2006 года — председатель концерна "Белнефтехим".

30 мая 2007 года задержан, 27 марта 2008 года осужден на 5 лет лишения свободы, а также на 3 года лишен права занимать руководящие должности в государственных организациях и предприятиях. Вышел на свободу в декабре 2008 года. В 2009 году назначен гендиректором производственного объединения "БелавтоМАЗ" — гендиректором ОАО "Минский автомобильный завод".

ПРИГЛАШЕНИЕ

В Минске пройдет кулинарный мастер-класс Андрея Азарова

Известный дизайнер, автор книги "Как научиться готовить. Традиционные рецепты на каждый день" Андрей Азаров приготовит несколько блюд, угостит ими и ответит на вопросы всех желающих.

— Этот мастер-класс будет интересен и вкусен тем, кто увлекается настоящей едой, а не химическими полуфабрикатами, — *рассказывает Андрей.* — Специально для него я отобрал сезонные блюда. Начнем с холодника на свекольном квасе и простокваше, в качестве горячей закуски будет подана скумбрия на гриле, затем сделаем спагетти с лисичками, а завершающим аккордом станет освежающий напиток — ласси с летними ягодами.

Мой принцип — сезонная кухня. Летом нужно есть актуальные летние продукты, для зимы есть другие блюда. Все эти рецепты участники мастер-класса с легкостью потом могут повторить самостоятельно — они описаны в моей книге, а если нужно — есть и видео.

На мастер-классе будет разыграна книга Андрея Азарова "Как научиться готовить". В ней собраны 365 рецептов, каждый из которых снабжен ссылкой на видеоверсию: если что-то непонятно в тексте рецепта, можно посмотреть подробную видеоинструкцию по приготовлению блюда.

Досье

Андрей Азаров родился в 1970 году на Гродненщине. Первый белорусский веб-дизайнер. Автор более 100 сайтов, в том числе собственного кулинарного сайта talerka.ru.

ЮБІЛЕЙ

Генадзь ГАРБУК:

«Я — прафесійны бульбавод»

*Народнаму артысту Беларусі, лаўрэату Дзяржаўных прэмій СССР і Беларусі, знанаму акцёру Нацыянальнага акадэмічнага тэатра імя Янкі Купалы **Генадзю Гарбуку** 24 ліпеня споўніцца 80 год.*
"Народная Воля" сабрала малавядомыя факты пра артыста.

Акцёр 007

Так называюць яго ў тэатральным коле, бо медаль, уручаны Генадзю Гарбуку як Дзяржпрэмія, быў пазначаны менавіта такім нумарам.

Гарбук нарадзіўся ў вёсцы Глыбачка Ушацкага раёна. У верасні 1941 года павінен быў пайсці ў школу, але сеў за парту толькі пасля вайны. Потым стаў адзіным хлопчыкам у школьным танцавальным ансамблі, нават кіраваў самадзейнасцю. І, нягледзячы на гэта, хацеў усё ж такі быць урачом, геолагам ці лётчыкам. Але стаў вучнем Дзмітрыя Арлова ў Беларускім тэатральна-мастацкім інстытуце.

Садоўнік-аматар

Некаторыя дрэвы і кусты, якія растуць каля Вялікага тэатра оперы і балета, пасаджаны менавіта Генадзем Міхайлавічам Гарбукам — калісьці акцёрскае аддзяленне цяперашняй Акадэміі мастацтваў знаходзілася на першым паверсе Опернага тэатра, таму студэнты часта займаліся акультурваннем прылягаючых тэрыторый.

Пасля вучобы артыст вывеў для сябе такую творчую формулу: *"Перад кожнай новай роляй я нічога не ведаю, нічога не ўмею і вучуся наноў".*

Дарэчы, у Гарбука ёсць дача непадалёк ад Астрашыцкага Гарадка, дзё ён сам капае грады.

— *З дзяцінства не люблю запушчанай ці закінутай, занядбанай зямлі,* — распавядае артыст. — *Зямля павінна быць заўсёды дагледжанай: відаць, гэта ад маіх сялянскіх каранёў. Мае продкі з Ушаччыны — чыстай вады земляробы, для якіх зямля — гэта ўсё. Сам я магу працаваць на сваёй "фазэндзе" з раніцы да ночы. Асабліва люблю важдацца з бульбай. Можна сказаць, я — прафесійны бульбавод: вырошчваю бульбу па галандска-бельгійскай методыцы, і, кажуць, у мяне добра атрымліваецца. Лецішча — не толькі здавальненне, але і здаровы лад жыцця. Для мяне гэта лепшая "крэпатура" цела: не трэба ніякіх салярыяў, турэцкіх пляжаў, альпійскіх лугоў. І яшчэ ведаю: колькі поту праліў на лецішчы, такі і ўраджай будзе. Затое якое задавальненне, калі на стале свая бульбачка, бурачкі і ўсё такое!*

Крывавы дэбют

Першы выхад на Купалаўскую сцэну для Гарбука стаў крывавым у прамым сэнсе слова — артыст прабіў цвіком нагу, калі граў у масоўцы спектакля "Паўлінка" і ішоў па лесвіцы за кулісы.

Безумоўна, знакавай для артыста стала роля, нават ролі, у "Людзях на балоце" — спачатку Васіль Дзятлік у аднайменным тэлеспектаклі, затым — у пастаноўцы Барыса Эрына на купалаўскай сцэне, а потым яшчэ — і бацькі Ганны Цімоха Чарнушкі ў фільме Віктара Турава. Менавіта за выкананне ролі Васіля ў тэлевізійным спектаклі Гарбук быў узнагароджаны Дзяржаўнай прэміяй Беларусі (1966 год), за выкананне ролі Чарнушкі ў мастацкім фільме Турава — Дзяржаўнай прэміяй СССР (1984).

Першая роля Генадзя Гарбука ў вялікім кіно — камандзір партызанскага атрада ў "Паланэзе Агінскага" Льва Голуба (1971 год). Але вядомым ва ўсім Саюзе артыст стаў пасля выхаду на экраны ў 1983 годзе камедыі "Белыя росы", якая ўжо даўно атрымала статус народнай, дзе ён выканаў ролю старэйшага сына ў сям'і Ходасаў — Андрэя.

Партрэт у Лондане

У 1987 годзе ў Парыжы Генадзь Гарбук разам з Інакенціем Смактуноўскім і Леанідам Бранявым здымўся ў фільме Тамары Лісіцыян "Загадкавы спадчыннік". А стужка Міхаіла Пташука "Знак бяды", дзе акцёр сыграў Петрака, увайшла ў першую дзясятку еўрапейскіх фільмаў пра вайну. Пасля гэтага фільма партрэт Генадзя Гарбука з'явіўся ў Лонданскім музеі кінамастацтва.

Народны артыст Беларусі Генадзь Гарбук яшчэ і ўладальнік медаля Францыска Скарыны, лаўрэат прэміі "За духоўнае адраджэнне", лаўрэат Спецыяльнай прэміі А.Лукашэнкі і спецыяльнага прыза "За захаванне і развіццё традыцый духоўнасці ў кінамастацтве", уладальнік прэміі Беларускага саюза тэатральных дзеячаў "Хрустальная Паўлінка".

Сёння яго імя сустракаецца амаль у кожнай афішы купалаўскіх спектакляў.

Ваша здароўе!

У свой час у Генадзя Гарбука былі, скажам так, няпростыя адносіны з алкаголем. Пра гэта ў сваіх лістах вядомая актрыса Галіна Макарава распавядала свайму маладому калегу акцёру Юрыю Авяр'янаву.

"...Пачынаецца "Безназоўная зорка", а яго няма, прывалаклі п'янага з хаты, лыка не вяжа, — пісала Макарава пра закулісныя тэатральныя навіны. — *Расціралі яго ўсялякімі нашатырамі, выштурхнулі на сцэну. Ён лёг на стол і гэтак слова не вымавіў. У антракце раздалі яго тэкст партнёрам, а ён дасыпаў у грымёрнай да канца спектакля. Быў суд, хацелі звольніць, але зліталіся і знізілі зарплату; пакуль трымаецца..."*

Як бы там ні было, але Гарбук знайшоў сілы, каб кантраляваць дурную звычку.

Прыемны юбілей

Свой юбілей на тэатральнай сцэне Генадзь Гарбук адзначыць у верасні творчым вечарам "Песні майго жыцця", на якім публіка ўбачыць яго ў ролі спевака.

— *Як ні круці, але юбілей — рэч прыемная,* — казаў Гарбук 5 гадоў таму з нагоды свайго 75-годдзя. — *24 ліпеня цэлы дзень і вечар мой тэлефон літаральна разрываўся: віншавалі не толькі знаёмыя і сябры, але і гледачы, якіх я ніколі і ў вочы не бачыў! А гэта ўжо ўдвая прыемней. Значыць, ведаюць, помняць мяне! Значыць, не дарэмна жыў і працаваў...*

Марына ВІШНЕЎСКАЯ.

ЗА КАДРАМ

На фільм Андрэя Курэйчыка далі 3 мільёны долараў

*У Санкт-Пецярбургу пачаліся здымкі рамантычнай камедыі "Гараскоп на поспех" па сцэнарыі беларускага драматурга **Андрэя Курэйчыка**.*

Рэжысёр-пастаноўшчык — малады армянскі рэжысёр **Арман Геваргян**.

Стваральнікі фільма кажуць, што "Гараскоп на поспех" не толькі распавядае пра ўплыў зорак на чалавечыя лёсы, але і сам уяўляе сабой сапраўдны зорны россып. Ролі ў камедыі выконваюць **Святлана Ходчанкава**, **Дзмітрый Нагіеў, Гоша Куцэнка,** артыст "Камеды-клаб" **Цімур "Каштан" Батрутдзінаў**, выканальніца галоўнай ролі культавага серыяла "Адліга" **Ганна Ачапоўская, Віталь Хаеў, Юрый Рост** і многія іншыя.

"Пасля вельмі цяжкага, драматычнага беларускага праекта "Вышэй за неба" мне зноў захацелася вярнуцца да жанру камедыі, — распавядае **Андрэй Курэйчык.** — *"Гараскоп на поспех" — гісторыя пра тое, як небяспечна жартаваць з лёсам, але пры гэтым як важна ў яго верыць. Хоць гэта і яркая камедыя, але ў ёй шмат любові, рамантыкі і чалавечнасці. Гэта гісторыя цяжкага выбару кожнага персанажа.*

Я рады, што ў гэтай карціне задзейнічаны акцёры, якія ўжо здымаліся — перш за ўсё мой даўні таварыш яшчэ па стужцы "Любовь-морковь" Гоша Куцэнка. Ды і Святлана Ходчанкава выдатна сыграла ў рымейку "Службовага рамана", які я калісьці пісаў. З пункту гледжання жанру камедыі, акцёрскі склад проста бліскучы".

"Для мяне гэтая гісторыя пра тое, што каханне дае надзею, — гаворыць рэжысёр карціны **Арман Геваргян**. — *Нават калі ты просты хлопец, а яна — недасягальная шыкоўная дзяўчына. Грошы нічога не вырашаюць, калі любіш. Трэба верыць у сябе, і ўсё атрымаецца".*

Пакуль натурныя здымкі ідуць у Пецярбургу, у Маскве для фільма будуецца дзве тысячы квадратных метраў павільёнаў: офісы, кватэры і нават велізарная яхта. Кінагрупа пераедзе туды ўжо напрыканцы ліпеня. Здымкі "Гараскопа на поспех" скончацца ў жніўні. Усю працу над праектам плануецца завяршыць да канца года. А публіцы фільм пакажуць вясной 2015 года. Рэліз праекта адбудзецца ва ўсіх краінах СНД.

"Людзі хочуць ведаць формулу поспеху, — кажа прадзюсар фільма **Сяргей Тарчылін**. — *Яны вераць у лёс, у поспех і ў тое, што іх можна прадказаць. Мільёны нашых суграмадзян спрабуюць вылічыць сваю ўласную формулу поспеху. У тым ліку праз гараскопы. Гэта цікавая тэма, якая дае масу падстаў для камедыйных сітуацый. Мы разлічваем, што карціна выйдзе на экраны 8 сакавіка наступнага года".*

Андрэй Курэйчык даўно зарабіў рэнамэ прафесійнага камедыёграфа. Да "Гараскопа на поспех" у партфелі маладога аўтара ўжо былі такія вядомыя кінакамедыі, як "Любовь-Морковь" і "Любовь-Морковь-2", "Службовы раман. Наш час" і "Ёлкі", якія сабралі больш за 70 мільёнаў долараў у пракаце СНД і шматкроць дэманстраваліся па тэлебачанні.

Бюджэт "Гараскопа на поспех" складзе больш за тры мільёны долараў.

Вера ВІР.

20 ИЮЛЯ — МЕЖДУНАРОДНЫЙ ДЕНЬ ШАХМАТ

Увлекательную игру — в массы!

О значимости шахмат. Шахматы — это учебник, которым передаются знания многих жизненных ситуаций, а также средство, позволяющее обществу снижать количество правонарушений и повышать экономическую эффективность производства.

За семь тысячелетий человечеству удалось этот великолепный общественный продукт довести до уровня увлекательной игры.

Обоснования целесообразности иметь высокий уровень шахматной культуры населения я сделал в брошюре "Шахматы как общественное явление".

Состояние вопроса. Едиными во мнении о большой полезности для общества шахмат были даже такие антиподы, как царь Николай II и Ленин+Крыленко. Не случайно чемпионами мира по шахматам среди мужчин с 1927-го по 1993 год (за вычетом двух лет — 1935-го и 1937-го) были представители СССР. Они били всех, включая и представителей США. Женщины тоже. А что сейчас? В ноябре 2013 года чемпиона мира по шахматам индийца Ананда сменил норвежец Карлсен.

В Республике Беларусь много делается для восстановления былой шахматной славы. К сожалению, пока далеко не восстановлена массовость шахматных знаний взрослого населения (в частности, два-три десятилетия назад во дворах микрорайонов можно было в большом количестве наблюдать шахматные баталии; сегодня это крайне редкие явления).

Резерв для существенного продвижения в направлении восстановления былой массовости шахматных знаний взрослого населения имеется; нужно лишь появление желания и воли общества, особенно находящихся у власти наших сограждан. Девиз резерва: ветераны.

О резерве "ветераны" и механизме возможного его использования. Энтузиасты шахматной элиты ветеранов имеются практически во всех городах. В частности, в Могилеве насчитывается 20—25 таких шахматистов. Среди них один действующий и два бывших кандидата в мастера спорта. Два кандидата в мастера спорта имеются и у шашистов 70—80 процентов остальных — бывшие перворазрядники.

Играть в шахматы — это не мешки с зерном таскать (в чем ветераны, естественно, не могут состязаться со студентами и работающей молодежью). Если шахматные квалификации ветеранов и ниже максимальных их достижений, то не более чем на полразряда. Конечно, каждый из них не вечен, но... на смену одним из них приходят другие.

Из личных наблюдений автора. Быстрые на подъем (в вопросе "где, с кем и когда поиграть?"), ветераны обеспечат возможность практически бесплатного и легкого формирования команд для матчевых шахматных встреч с различными производственными коллективами и учебными заведениями, с приездами к ним в подходящее для игры время.

Энтузиасты шахматной элиты ветеранов способны быть своего рода эталонами для оценки шахматных составляющих интеллектуального уровня производственных коллективов и объединений, учебных заведений (путем проведения встреч с ними, предположим, на 10—15 досках). Результаты встреч несложно представлять в форме различных рекомендаций, что позволит руководителям городов, областей, всей страны и ведомств выявлять директоров для дачи им рекомендаций "не отставать" (в вопросе роста шахматной культуры их коллективов).

Руслан ИГНАТИЩЕВ, заслуженный деятель науки, профессор, доктор технических наук, капитан команды шахматистов-ветеранов Ленинского района г.Минска.

Народная Воля http://www.nv-online.info 18 ЛІПЕНЯ 2014 г.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 21 ИЮЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.55 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 "Зона Х".
09.10 "Главный эфир".
10.05 "Моя правда".
11.00, 19.55 **"Адвокатессы"**. Сериал.
12.10 "Звездная жизнь".
13.15 **"Любовный переплет"**. Худ.фильм.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 **"Статский советник"**. Сериал.
16.30 "Наши".
16.45 **"Спасибо за любовь"**. Худ.фильм.
19.20 "Арена".
21.00 "Панорама".
21.45 **"След"**. Сериал.
23.25 "Актуальное интервью".
00.15 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 10.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 **"День гнева"**. Сериал.
10.30, 01.10 **"Дело Дойлов"**. Сериал.
11.30, 23.40 **"Танцы марионеток"**. Сериал.
12.35 **"Принц за семью морями"**. Худ.фильм.
14.00 "Два с половиной повара. Открытая кухня".
14.35 **"Три королевства. Возвращение дракона"**. Худ.фильм.
16.30, 00.30 "Перезагрузка".
17.10 "Под грифом "Известные".
18.55 **"Любовь на районе"**. Сериал.
19.50 "Суперинтуиция. Любовь".
20.45 "Реальный мир".
21.25 "КЕНО".
21.30 **"СашаТаня"**. Сериал.
22.30 **"Отель "Вавилон"**. Сериал.
23.35 "Хочу в телевизор!".

Беларусь 3
07.30, 13.55, 18.50, 21.05, 23.55 "Калейдаскоп".
07.40, 14.05, 19.00 "Сімвалы эпохі".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 12.15, 14.20, 19.15 "Размаўляем па-беларуску".
08.10 "Жыццё — праклятая роля".
08.55 **"Не можа быць!"**. Маст.фільм.
10.25, 21.15 **"Сышчык Пуцілін"**. Серыял.
11.20, 22.05 "Партызаны супраць Вермахта".
11.50, 23.25 "Свята далёкай зоркі".
12.20 **"Каханне, што збівае з ног"**. Маст.фільм.
14.25 **"Мегрэ"**. Серыял.
19.20 **"Востраў скарбаў"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.35 "Сто песень для Беларусі".

Беларусь 5
07.30 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины.
09.00 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Нидерланды—Греция.
10.35 Футбол. Чемпионат Беларуси. "Торпедо-БЕЛАЗ" (Жодино) — "Шахтер" (Солигорск).
12.20, 16.55, 21.25 Водное поло.
13.55 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины.
15.35, 18.25 Теннис. Уимблдон.
19.50 "Время футбола".
20.30 "Рио-2014". Видеофильм.
22.55 Футбол. "Динамо" (Минск) — "Динамо" (Брест).

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Контуры".
10.00 "Жить здорово!".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 **"Ясмин"**. Сериал.
13.10 "След".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Смешное и еще смешнее".
16.50 "Давай поженимся!".
18.20 "Обратный отсчет".
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Ангел или демон"**. Сериал.
22.55 **"Под прикрытием"**. Сериал.
23.55 **"Китайский сервиз"**. Худ.фильм.
01.35 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
10.55 "Погода на неделю".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.40 "О царе, его докторе и о себе. Константин Мельник-Боткин".
16.40 "Космонавтика".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.40 **"Пока станица спит"**. Сериал.
20.50 **"Королева бандитов"**. Сериал.
22.50 **"Защитница"**. Сериал.
23.40 "Последний романтик контрразведки".
00.30 **"Семнадцать мгновений весны"**. Сериал.

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.10 "Спасатели".
08.35 "До суда".
09.30, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 "Сегодня".
11.50 "Суд присяжных".
13.20 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.20 "Прокурорская проверка".
15.15 "Едим дома!".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.35 **"Москва. Три вокзала"**. Сериал.
20.00 **"Дельта"**. Сериал.
21.45 **"Курортная полиция"**. Сериал.
23.50 **"Глухарь. Продолжение"**. Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.30 "Неделя".
09.45 "Чистая работа".
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Семейные драмы".
12.30 **"Не ври мне!"**. Сериал.
13.50 "Большой город".
14.30 "Пища богов".
15.25 "Мои прекрасные...".
16.20 "Наше дело".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Реальная кухня".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Мститель"**. Худ.фильм.
22.20 "Смотреть всем!".
23.00 "Военная тайна".
00.45 **"Фаталисты"**. Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
08.15 **"Конвой PQ-17"**. Сериал.
10.00, 00.00 **"Гонки по вертикали"**. Сериал.
11.30, 23.35 "Общий интерес".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости".
12.20 **"Голоса"**. Сериал.
14.10, 22.45 "Тайные знаки".
15.20, 21.55 "Слово за слово".
16.10 **"Истории генерала Гурова"**. Сериал.
18.20, 02.05 **"Охотники за бриллиантами"**. Сериал.
20.10 **"Башмачник"**. Худ.фильм.
01.10 **"Спальный район"**. Сериал.
03.55 "Дневник наблюдений".

Белсат
07.00, 19.15 "Размовы эксперта".
07.15 "Свабода без гальштукаў!".
07.35 "Вацлаў Іваноўскі: "Загляне сонца...". Рэпартаж.
07.55 "Людскія справы".
08.25 "Чаму дэмакратыя? "У пошуках равалюцыі".
09.20 "Халасцякавіны". Дак.фільм.
10.35 "Кантрабандысты". Дак.фільм.
11.05 **"Лэдзі ўдачы"**. Маст.фільм.
17.00 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
17.25 "Шахматная вайна". Дак.фільм.
18.25 "Моўнік".
18.40 "Англійская для дзяцей".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.00, 21.00, 00.20 "Аб'ектыў".
19.05 "Назад у будучыню".
19.30 "Побач з намі".
19.50 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
20.00 "Навіны".
20.15 "Агляд медыяў".
20.25 "Агляд падзей культуры".
20.35 "Дэвайс".
20.40 "Размова дня".
21.25 **"Песня-прызнанне Бобі Лонгу"**. Маст.фільм.
23.05 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".

АНОНС

Илья Авербух устроит шторм в Минске

Режиссер и постановщик ледовых шоу везет в Минск новогоднюю сказку "Тайна Острова сокровищ". Главные герои — профессиональные акробаты и чемпионы мира по танцам на льду — впервые выйдут на "Чижовка-Арену".

По декорациям и спецэффектам шоу, пожалуй, превзойдет многие детские постановки: на льду будет устроен свирепый шторм, а сцена перевоплотится в сказочный город, а затем в корабль и старинную таверну.

"Во всех постановках я придерживаюсь одного правила - создавать качественный и профессиональный продукт независимо от жанра, будь то мюзикл на льду или сказка для детей, — говорит Авербух. — Мы живем в век технологий, и с каждым годом удивлять людей становится все сложнее. Я благодарен моей команде, с которой мы вместе уже 10 лет и из года в год не только удивляем наших дорогих зрителей, но и дарим им особое праздничное настроение".

Спектакль "Тайна Острова сокровищ" — настоящее шоу чемпионов. Главные роли в нем исполняют призеры чемпионатов Европы и мира по танцам на льду **Маргарита Дробязко и Повилас Ванагас**, а также двукратные чемпионы мира среди профессионалов **Елена Леонова и Андрей Хвалько**.

А трюки в исполнении чемпионов мира среди профессионалов, акробатов на льду **Владимира Беседина и Алексея Полищука** вряд ли можно описать с помощью законов физики — даже взрослые наблюдают за ними, раскрыв рот. Финальным аккордом сказки станет песня в исполнении актрисы театра и кино, участницы популярного шоу "Лед и пламень" **Лизы Арзамасовой.**

Билеты на "Тайну Острова сокровищ" уже в продаже, их стоимость — ***от 160.000 до 390.000 белорусских рублей.***

ВТОРНИК, 22 ИЮЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.35 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 00.00 "Зона Х".
09.10, 21.45 **"След"**. Сериал.
10.55, 19.55 **"Адвокатессы"**. Сериал.
12.10, 01.05 "Мистические истории".
13.10 **"Сердце Марии"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 **"Статский советник"**. Сериал.
16.35 **"Вольф Мессинг: видевший сквозь время"**. Сериал.
17.40 "Семейные мелодрамы".
19.20, 00.15 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
23.30 "Вечер трудного дня".
00.50 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.30 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 **"День гнева"**. Сериал.
10.00 "Белорусская кухня".
10.45, 00.35 **"Дело Дойлов"**. Сериал.
11.40, 23.45 **"Танцы марионеток"**. Сериал.
12.35, 19.55 "Суперинтуиция. Любовь".
13.40, 18.55 **"Любовь на районе"**. Сериал.
14.40, 21.35 **"СашаТаня"**. Сериал.
15.45, 22.35 **"Отель "Вавилон"**. Сериал.
16.55 "Выше крыши".
17.30 "Кипяток".
20.50 "Реальный мир".
21.25 "КЕНО".
23.40 "Хочу в телевизор!".

Беларусь 3
07.30, 12.50, 19.00, 21.05, 00.15 "Калейдаскоп".
07.40, 13.00, 19.10 "Сімвалы эпохі".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.05, 11.20, 13.50, 19.25 "Размаўляем па-беларуску".
08.10 **"Востраў скарбаў"**. Маст.фільм.
09.35, 21.15 **"Сышчык Пуцілін"**. Серыял.
10.30, 22.05 "Партызаны супраць Вермахта".
10.55, 23.50 "Свята далёкай зоркі".
11.30 **"Прыватнае жыццё Пятра Вінаградава"**. Маст.фільм.
13.15 "Жывыя сведкі леднікоў".
14.00 **"Мегрэ"**. Серыял.
19.30 **"Уключыце паўночнае зззянне"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.35 **"Варатар"**. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.10 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Россия—Румыния.
08.40 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Сербия—Испания.
10.15 "Время футбола".
10.55 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Венгрия—Хорватия.
12.30 Футбол. Чемпионат Беларуси. ФК "Слуцк" — БАТЭ (Борисов).
14.15 Футбол. Чемпионат мира. 1/8 финала. Бразилия—Чили.
16.55 "Спорт-кадр".
17.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины.
20.25 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 **"Ясмин"**. Сериал.
13.10 "След".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Смешное и еще смешнее".
16.50 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки"**. Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Ангел или демон"**. Сериал.
22.55 **"Под прикрытием"**. Сериал.
23.55 **"Шальная баба"**. Худ.фильм.
01.25 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.40 "О царе, его докторе и о себе. Константин Мельник-Боткин".
16.40 "Факты".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.40 **"Пока станица спит"**. Сериал.
20.50 **"Королева бандитов"**. Сериал.
22.50 **"Защитница"**. Сериал.
23.40 "Битва за "Салют". Космический детектив".
00.30 **"Семнадцать мгновений весны"**. Сериал.

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.10 "Спасатели".
08.35 "До суда".
09.30, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 "Сегодня".
11.50 "Суд присяжных".
13.20 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.20 "Прокурорская проверка".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.35 **"Москва. Три вокзала"**. Сериал.
20.00 **"Дельта"**. Сериал.
21.45 **"Курортная полиция"**. Сериал.
23.50 **"Глухарь. Продолжение"**. Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.55 "Странное дело".
10.00 **"Афромосквич"**. Сериал.
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Семейные драмы".
12.30 **"Не ври мне!"**. Сериал.
13.50 **"Месть"**. Худ.фильм.
16.00 "Дальние родственники".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Реальная кухня".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Смертельное оружие-2"**. Худ.фильм.
23.00 "Умнее не придумаешь".
23.55 "Автопанорама".
00.15 **"Фаталисты"**. Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
08.15 **"Конвой PQ-17"**. Сериал.
10.00, 23.45 **"Гонки по вертикали"**. Сериал.
11.30 "Сделано в СССР".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости".
12.20 **"Голоса"**. Сериал.
14.10, 22.55 "Тайные знаки".
15.20, 22.05 "Слово за слово".
16.10 **"Истории генерала Гурова"**. Сериал.
18.20 **"Охотники за бриллиантами"**. Сериал.
20.10 **"Кладоискатели"**. Худ.фильм.
Профилактика с 01.00.

Белсат
07.00, 23.30 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.00, 19.00, 21.00, 00.15 "Аб'ектыў".
08.25 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
08.50 "Размовы эксперта".
09.05 "Побач з намі".
09.25, 19.50 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
09.35, 17.40 **"Mad Men. Утрапёныя"**. Серыял.
10.20, 19.05 "Назад у будучыню".
10.35 "Сага старадаўняй пушчы". Дак.серыял.
11.25 **"Прыстань"**. Серыял.
17.00 "Басаног на свеце".
17.25 "Беларусы ў Польшчы".
18.30 "Моўнік".
18.40 "Англійская для дзяцей".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.15 "Аўтастопам па Беларусі".
19.30 "Ілля Сін — граем Сіна". Дак.фільм.
20.00 "Навіны".
20.15 "Агляд медыяў".
20.25 "Агляд падзей культуры".
20.35 "Дэвайс".
20.40 "Размова дня".
21.25 "Мaю права".
21.45 "Невядомая Беларусь": "Гульня ў вайнушку". Дак.фільм.
22.30 **"Лонданцы"**. Серыял.

СРЕДА, 23 ИЮЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.00 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.40 "Зона Х".
09.10, 21.45 **"След"**. Сериал.
10.55, 19.55 **"Адвокатессы"**. Худ.фильм.
12.10, 00.30 "Мистические истории". Док.сериал.
13.10 **"Остров ненужных людей"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 **"Статский советник"**. Сериал.
16.35 **"Вольф Мессинг: видевший сквозь время"**. Сериал.
17.35 "Семейные мелодрамы".
19.20 "Специальный репортаж".
21.00 "Панорама".
23.25 "Актуальное интервью".
00.15 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 **"День гнева"**. Сериал.
10.05 "Белорусская кухня".
10.45, 00.35 **"Дело Дойлов"**. Сериал.
11.40, 23.45 **"Танцы марионеток"**. Сериал.
12.40, 19.50 "Суперинтуиция. Любовь".
13.40, 18.55 **"Любовь на районе"**. Сериал.
14.50, 21.35 **"СашаТаня"**. Сериал.
15.50, 22.35 **"Отель "Вавилон"**. Сериал.
17.00 "Репортер".
20.45 "Реальный мир".
21.25 "Спортлото 5 из 36".
21.30 "КЕНО".
23.40 "Хочу в телевизор!".

Беларусь 3
07.30, 12.35, 18.10, 21.05, 00.30 "Калейдаскоп".
07.40, 12.45, 18.20 "Сімвалы эпохі".
07.55 "Хачу ўсё ведаць!".
08.15, 11.15, 13.55, 17.05, 19.30 "Размаўляем па-беларуску".
08.10 **"Уключыце паўночнае зззянне"**. Маст.фільм.
09.30, 21.15 **"Сышчык Пуцілін"**. Серыял.
10.20, 22.05 "Сімвал Перамогі". "Брэсцкая крэпасць".
10.50, 00.00 "Свята далёкай зоркі".
11.20 **"Варатар"**. Маст.фільм.
13.00 "Аляксандрыя збірае сяброў". "Грай, гармонік". Канцэрт.
14.00 "Беларусь на крыжы вякоў".
14.55 "Падарожжа са смакам".
15.30 "Гучанне жыцця". "Уладзімір Мулявін".
16.20 **"Праклятыя ўтульны дом"**. Серыял.
17.10 "Беларускі космас".
17.45 "Д'ябал" Льва Талстога".
18.35 "Казка пра цара Салтана". Мультфільм.
19.35 **"Вышэй за радугу"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.35 **"Інкогніта з Пецярбурга"**. Маст.фільм.

Беларусь 5
08.05 "Спорт-кадр".
08.35, 14.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. 1/4 финала.
10.10 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Вечерняя сессия.
14.10 "Козел про футбол".
16.00 "Рио-2014". Видеофильм.
16.55 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Плей-офф.
22.55 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Утренняя сессия.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 **"Ясмин"**. Сериал.
13.10 "След".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Смешное и еще смешнее".
16.50 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки"**. Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Ангел или демон"**. Сериал.
22.55 **"Под прикрытием"**. Сериал.
23.55 **"В тылу врага: Колумбия"**. Худ.фильм.
01.35 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.40 "Тайны Первой мировой. Друзья-враги". Док.фильм.
16.40 "Факты".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.40 **"Пока станица спит"**. Сериал.
20.50 **"Королева бандитов"**. Сериал.
22.50 **"Защитница"**. Сериал.
23.40 Торжественное открытие Международного конкурса молодых исполнителей "Новая волна-2014". Трансляция из Юрмалы.
01.35 **"Семнадцать мгновений весны"**. Сериал.

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.10 "Спасатели".
08.35 "До суда".
09.30, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 "Сегодня".
11.50 "Суд присяжных".
13.20 Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.20 "Прокурорская проверка".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.35 **"Москва. Три вокзала"**. Сериал.
20.00 **"Дельта"**. Сериал.
21.45 **"Курортная полиция"**. Сериал.
23.50 **"Глухарь. Продолжение"**. Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.55, 22.10 "Смотреть всем!".
09.05 "Нам и не снилось".
10.00 **"Афромосквич"**. Сериал.
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Семейные драмы".
12.30 **"Не ври мне!"**. Сериал.
13.50 **"Смертельное оружие-2"**. Худ.фильм.
16.00 "Дальние родственники".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Реальная кухня".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Prada и чувства"**. Худ.фильм.
23.00 "Секретные территории".
23.55 "Добро пожаловаться".
00.15 **"Фаталисты"**. Сериал.

Мир
Профилактика до 10.00.
10.00, 23.50 **"Гонки по вертикали"**. Сериал.
11.30 "Любимые актеры".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости".
12.20 **"Голоса"**. Сериал.
14.10, 23.00 "Тайные знаки".
15.20, 22.10 "Слово за слово".
16.10 **"История генерала Гурова"**. Сериал.
18.20, 01.55 **"Охотники за бриллиантами"**. Сериал.
20.10 **"Письма к Эльзе"**. Худ.фильм.
01.00 **"Спальный район"**. Сериал.
03.50 "Дневник наблюдений".

Белсат
07.00, 23.30 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.00, 19.00, 21.00, 00.35 "Аб'ектыў".
08.25 "Маю права".
08.45 "Аўтастопам па Беларусі".
09.05, 19.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
09.15 "Басаног на свеце".
09.40, 19.05 "Назад у будучыню".
09.55 **"Дом ля пляжу"**. Серыял.
10.40 "Невядомая Беларусь": "Гульня ў вайнушку". Дак.фільм.
11.25 **"Лонданцы"**. Серыял.
17.00 "Паляванне на дзівосы".
17.30 "Пераменкі". Дак.цыкл.
17.40 **"Глыбокая вада"**. Серыял.
18.30 "Моўнік".
18.40 "Англійская для дзяцей".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.15 "54%".
19.35 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
20.00 "Навіны".
20.15 "Агляд медыяў".
20.25 "Агляд падзей культуры".
20.35 "Дэвайс".
20.40 "Размова дня".
21.25 "Людскія справы".
21.55 "Генерал няскончанай вайны". Дак.фільм.
22.30 **"Кар'ера Нікодэма Дызмы"**. Серыял.

ЧЕТВЕРГ, 24 ИЮЛЯ

Беларусь 1
06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.30 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.40, 23.55 "Зона Х".
09.10, 21.45 **"След"**. Сериал.
10.55, 19.55 **"Адвокатессы"**. Сериал.
12.10, 01.00 "Мистические истории".
13.10 **"Остров ненужных людей"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 **"Статский советник"**. Сериал.
16.35 **"Вольф Мессинг: видевший сквозь время"**. Сериал.
17.40 "Семейные мелодрамы".
19.20, 00.15 "Сфера интересов".
21.00 "Панорама".
23.25 "Вечер трудного дня".
00.50 "День спорта".

Беларусь 2
07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 **"День гнева"**. Сериал.
10.05 "Белорусская кухня".
10.45, 00.30 **"Дело Дойлов"**. Сериал.
11.40, 23.45 **"Танцы марионеток"**. Сериал.
12.35, 19.50 "Суперинтуиция. Любовь".
13.35, 18.55 **"Любовь на районе"**. Сериал.
14.35, 21.30 **"СашаТаня"**. Сериал.
15.40, 22.30 **"Отель "Вавилон"**. Сериал.
16.45 "Под грифом "Известные".
17.25 "Кипяток".
20.45 "Реальный мир".
21.25 "КЕНО".

Беларусь 3
07.30, 12.40, 18.30, 21.00, 00.35 "Калейдаскоп".
07.40, 12.50, 18.40 "Сімвалы эпохі".
07.50 "Хачу ўсё ведаць!".
08.00, 11.10, 13.45, 16.55, 19.25 "Размаўляем па-беларуску".
08.10, 19.30 **"Вышэй за радугу"**. Маст.фільм.
09.20, 21.10 **"Сышчык Пуцілін"**. Серыял.
10.15, 22.05 "Сімвал Перамогі".
10.45, 00.10 "Свята далёкай зоркі".
11.15 **"Інкогніта з Пецярбурга"**. Маст.фільм.
13.05 "Вясна свяшчэнная". Балет.
13.55 "Беларусь на крыжы вякоў".
14.45 "Пейзажы скрозь час".
15.15 "Будзе доўгім развітанне. Міхаіл Пташук".
16.10 **"Праклятыя ўтульны дом"**. Серыял.
17.00 "Імя Баграціёна".
17.50 "Таямнічая кветка папараці".
18.05 "Персона".
18.55 Мультфільмы.
20.45 "Калыханка".
22.35 **"Маці ўрагана"**. Маст.фільм.

Беларусь 5
07.25, 14.20 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Плей-офф.
10.30 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Вечерняя сессия.
17.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Полуфиналы. Прямая трансляция.
20.25 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Утренняя сессия. Прямая трансляция.

ОНТ
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 **"Ясмин"**. Сериал.
13.10 "След".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Наедине со всеми".
16.15 "Смешное и еще смешнее".
16.50 "Давай поженимся!".
18.20 **"Деффчонки"**. Сериал.
18.50 "Пусть говорят".
20.00 "Время".
21.05 **"Ангел или демон"**. Сериал.
22.55 **"Под прикрытием"**. Сериал.
23.55 **"Женщина, которая поет"**. Худ.фильм.
01.25 "Ночные новости".

РТР-Беларусь
07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 22.40 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.40 "Тайны Первой мировой войны: Великая война. Фронт русский. Фронт французский".
16.40 "Факты".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.40 **"Пока станица спит"**. Сериал.
20.50 **"Королева бандитов"**. Сериал.
22.50 **"Защитница"**. Сериал.
23.40 "Новая волна-2014". Трансляция из Юрмалы.
01.25 **"Семнадцать мгновений весны"**. Сериал.

НТВ-Беларусь
06.00 "НТВ утром".
08.10 "Спасатели".
08.35 "До суда".
09.30, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.25 "Сегодня".
11.50 "Суд присяжных".
13.20 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.20 "Прокурорская проверка".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.35 **"Москва. Три вокзала"**. Сериал.
20.00 **"Дельта"**. Сериал.
21.45 **"Курортная полиция"**. Сериал.
23.50 **"Глухарь. Продолжение"**. Сериал.

СТВ
06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.55, 22.15 "Смотреть всем!".
09.05 "Нам и не снилось".
10.00 **"Афромосквич"**. Сериал.
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Семейные драмы".
12.30 **"Не ври мне!"**. Сериал.
13.50 **"Prada и чувства"**. Худ.фильм.
15.40 "Мои прекрасные...".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Реальная кухня".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 **"Красная планета"**. Худ.фильм.
23.00 "Тайны мира".
23.55 "Автопанорама".
00.15 **"Фаталисты"**. Сериал.

Мир
05.00 "180 минут".
08.15 **"Конвой PQ-17"**. Сериал.
10.00, 23.25 **"Воскресная ночь"**. Худ.фильм.
11.35 "Диаспоры".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости".
12.20 **"Голоса"**. Сериал.
14.10, 22.35 "Тайные знаки".
15.20, 21.45 "Слово за слово".
16.10 **"Истории генерала Гурова"**. Сериал.
18.20, 02.05 **"Охотники за бриллиантами"**. Сериал.
20.10 **"Мама поневоле"**. Худ.фильм.
01.10 **"Спальный район"**. Сериал.
04.00 "Дневник наблюдений".

Белсат
07.00, 23.10 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.00, 19.00, 21.00, 00.20 "Аб'ектыў".
08.25 "Людскія справы".
08.55 "54%".
09.15, 19.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
09.25, 17.00 "Паляванне на дзівосы".
09.50, 19.05 "Назад у будучыню".
10.00 "Пераменкі". Дак.цыкл.
10.15, 17.45 **"Глыбокая вада-2"**. Серыял.
11.00, 21.55 "Генерал няскончанай вайны". Дак.фільм.
11.35 **"Кар'ера Нікодэма Дызмы"**. Серыял.
17.20 "Урок любові Джанкарлё Боні". Рэпартаж.
17.35 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
18.30 "Моўнік".
18.40 "Англійская для дзяцей".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.15 **"Чорным па белым"**.
20.00 "Навіны".
20.15 "Агляд медыяў".
20.25 "Агляд падзей культуры".
20.35 "Дэвайс".
20.40 "Размова дня".
21.25 **"Два на два"**.
22.30 **"Левасуддзе"**. Серыял.

Народная Воля http://www.nv-online.info
18 ЛІПЕНЯ 2014 г.

ПЯТНИЦА, 25 ИЮЛЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 "Доброе утро, Беларусь!".
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 15.00, 19.00, 00.25 "Новости".
07.05, 08.05 "Деловая жизнь".
07.10, 08.10, 19.20 "Зона Х".
09.10 **"След"**. Сериал.
10.55, 19.55 **"Адвокатессы"**. Сериал.
12.10, 00.55 "Мистические истории".
13.10 **"Остров ненужных людей"**. Сериал.
15.15, 18.40 "Новости региона".
15.25 **"Вольф Мессинг: видевший сквозь время"**. Сериал.
16.25 "Семейные мелодрамы".
17.20 "Моя правда".
18.10 "Terra incognita. Беларусь неизвестная".
21.00 "Панорама".
21.45 "Наши".
21.55 **"Падение "Черного ястреба"**. Сериал.
00.40 "День спорта".

Беларусь 2

07.00 "Утро".
09.00, 21.20 "Тэлебарометр".
09.05, 17.55 **"План "Б"**. Сериал.
10.05 "Белорусская кухня".
10.45 "Мозговой штурм".
11.20 "Два с половиной повара".
11.50 **"Блеф"**. Худ.фильм.
13.35 "Суперинтуиция. Любовь".
14.35 **"Любовь на районе"**. Сериал.

15.35 **"СашаТаня"**. Сериал.
16.40 **"Отель "Вавилон"**. Сериал.
19.00 **"Шаг вперед-4"**. Худ.фильм.
20.50 "Реальный мир".
21.25 "КЕНО".
21.30 "Comedy Баттл. Без границ".
22.35 "Репортер".
23.20 **"Волк"**. Худ.фильм.

Беларусь 3

07.30, 13.00, 18.35, 21.05, 01.20 "Калейдаскоп".
07.40, 13.10, 18.45 "Дазвольце расказаць".
07.55 "Хачу ўсё ведаць!".
08.05, 11.15, 15.15, 17.05, 18.30, 19.25 "Размаўляем па-беларуску".
08.10 **"Вышэй за радугу"**. Маст.фільм.
09.25, 21.15 **"Сышчык Пуцілін"**. Серыял.
10.20, 22.10 "Сімвал Перамогі".
10.45, 00.55 "Святло далёкай зоркі".
11.20 **"Маці ўрагана"**. Маст.фільм.
13.20 "У пошуках Палесся". Опера.
15.25 "Школьскі афорт".
15.50 "Цуды прыроды".
16.20 **"Праклятыя ўтульны дом"**. Серыял.
17.10 "Паданне пра Турай".
17.35 "Гісторыя беларускай оперы".
18.55 "Аповесць мінулых гадоў". Мультфільм.
19.30 **"Дзе ты, Багіра?"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
22.35 **"Марыя-Антуанета"**. Маст.фільм.
00.30 "АРТиШОК".

Беларусь 5

07.55, 14.35 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Полуфинал.
09.25 Легкая атлетика.
12.40, 18.00 Футбол. Международный кубок чемпионов. "Олимпиакос"—"Милан".
16.10 Футбол. Чемпионат мира. 1/8 финала. Колумбия—Уругвай.
19.55 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Полуфиналы. Прямая трансляция.
22.55 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров. Прямая трансляция.
01.05 Европейский покерный тур.

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 "Наши новости".
06.05 "Наше утро".
09.05 "Жить здорово!".
10.25 "Контрольная закупка".
11.05, 13.05, 16.10, 18.15, 21.00 "Новости спорта".
11.10 **"Ясмин"**. Сериал.
13.10 "След".
13.55 "Модный приговор".
15.00 "Обратный отсчет".
16.15 **"Старомодная комедия"**. Худ.фильм.
18.20 **"Жди меня. Беларусь"**.
18.55 "Поле чудес".
20.00 "Время".
21.05 "Точь-в-точь".
23.55 "Последний концерт". Памяти Владимира Высоцкого.
00.55 "Продюсер Джордж Мартин". Док.фильм.
02.35 "Ночные новости".

РТР-Беларусь

07.00 "Утро России".
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 "Вести".
11.30 "Прямой эфир".
12.55 "Особый случай".
13.50, 16.50, 19.50, 22.50 "Новости — Беларусь".
14.30 "О самом главном".
15.40 "Тайны Первой мировой войны: Голгофа Российской империи".
16.40 "Факты".
17.40 **"Хозяйка моей судьбы"**. Сериал.
18.40 **"Пока станица спит"**. Сериал.
21.00 **"Хочу замуж"**. Худ.фильм.
23.00 "Новая волна-2014". Трансляция из Юрмалы.
00.45 **"Живой звук"**.

НТВ-Беларусь

06.00 "НТВ утром".
08.10 "Спасатели".
08.35 "До суда".
09.30, 10.20 **"Возвращение Мухтара"**. Сериал.
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
11.50 "Суд присяжных".
13.20 "Суд присяжных. Окончательный вердикт".
14.20 "Прокурорская проверка".
15.15 "Дело вкуса".
15.40, 18.30 "Обзор. Чрезвычайное происшествие".
16.35 **"Москва. Три вокзала"**. Сериал.
20.00 **"Дельта"**. Сериал.
21.40 **"Курортная полиция"**. Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 "24 часа".
06.10, 17.20 "Минщина".
06.20, 07.45 "Утро. Студия хорошего настроения".
07.40, 20.10, 22.55 "СТВ-спорт".
08.55, 22.00 "Смотреть всем!".
09.05 "Нам и не снилось".
10.00 **"Афромосквич"**. Сериал.
10.40, 17.30 "Званый ужин".
11.35 "Семейные драмы".
12.30 **"Не ври мне!"**. Сериал.
13.50 **"Красная планета"**. Худ.фильм.
15.45 "Мои прекрасные...".
16.50 **"Следаки"**. Сериал.
18.30 "Реальная кухня".
20.00 "Столичные подробности".
20.15 КВН. Центральная международная лига. 1/4 финала.
23.00 "Пища богов".
00.00 "Большая игра".
00.45 **"Смерть в этом саду"**. Худ.фильм.

Мир

05.00 "180 минут".
08.15 **"Конвой PQ-17"**. Сериал.
09.45 **"Два Федора"**. Худ.фильм.
11.15, 14.10, 03.15 "Тайные знаки".
12.00, 15.00, 18.00 "Новости".
12.20 **"Кладоискатели"**. Худ.фильм.
15.20 "Слово за слово".
16.10 **"Истории генерала Гурова"**. Сериал.
18.20 **"Мама поневоле"**. Худ.фильм.
19.55 **"Без права на ошибку"**. Сериал.
23.20 "Владимир Высоцкий. Непрерванный полет".
00.00 **"Вертикаль"**. Худ.фильм.
01.20 **"Письма к Эльзе"**. Худ.фильм.
04.05 "Дневник наблюдений".

Белсат

07.00, 23.30 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.00, 19.00, 21.00, 00.15 "Аб'ектыў".
08.25 "Два на два".
08.55 "Чорным па белым".
09.25, 19.45 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
09.35 "Паляванне на дзівосы".
09.55 "Урок любові Джанкарлё Боні". Рэпартаж.
10.15 "Апантаныя-2". Дак.цыкл.
10.20 **"Глыбокая вада-2"**. Серыял.
11.10 "Генерал нясконачнай вайны". Дак.фільм.
11.40 **"Левасудззе"**. Серыял.
17.00 "Аўтастопам праз Еўропу: Падсумаванне".
17.15 "Беларусь — адзін верш".
17.20 "Хто ёсць кім?". Дак.цыкл.
17.25 "Сваё і чужыныя". Рэпартаж.
17.45 **"Прыстань"**. Серыял.
18.25 "Моўнік".
18.40 "Англійская для дзяцей".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
19.05 "Назад у будучыню".
19.15 "Зоры не спяць".
20.00 "Навіны".
20.15 "Агляд медыяў".
20.25 "Агляд падзей культуры".
20.35 "Дзвайс".
20.40 "Размова дня".
21.25 "Форум".
22.10 "Вагон".
22.20 **"Кафэ "Раздарожжа"**. Маст.фільм.

ШТО? ДЗЕ? КАЛІ?

19—27 ліпеня

МІНСК

Тэатры

Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Янкі Купалы
20 — "Чорная панна Нясвіжа".
22 — "Хам".
23 — "Вячэра з прыдуркам".
24 — "Офіс".
25 — "Пан Тадэвуш".
27 — "Паўлінка".

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя М.Горкага
19 — "Укрощение строптивой".
20 — "Эдип".
21 — "Лев зимой".
22 — "Интимная комедия".
23 — "Пойманный сетью".

Тэатр-студыя кінаакцёра
19 — "Пигмалион".
22, 23 — "Безымянная звезда".
24, 25 — "...Забыть Герострата!".
26, 27 — "Поле битвы".

Беларускі дзяржаўны акадэмічны музычны тэатр
20 — "Голубая камея".
21 — "Бабий бунт".
22 — "Софья Гольшанская".
23 — "Цыганский барон".
24 — "Дон Кихот".

Сучасны мастацкі тэатр
20 — "Просто Карлсон".
21 — "Комедия о скупердяе".

"ВІА Гра"

Канцэрты

Клуб "Графіці"
23 — Беларускі джаз-бэнд **Apple Tea**.

Blackhall bar
25 — Экс-клюзіўны канцэрт гурта **"ВІА Гра"**.

Палац спорту
27 — Канцэрт "Motorhead".
Адна з самых уплывовых груп у свеце рок-музыкі прывязе ў Мінск праграму лепшых песень і новы альбом "Aftershock".

БРЭСТ

Брэсцкі абласны тэатр лялек
20 — "Дюймовочка".
27 — "Чебурашка".

ВІЦЕБСК

Нацыянальны акадэмічны драматычны тэатр імя Якуба Коласа
20 — "Кошки-Мышки".
23 — "Я вольны!".
24 — "Псіхааналітык для псіхааналітыка".
26 — "Гэта ўсё яна".
27 — "Што бальць?".

ГОМЕЛЬ

Гомельскі гарадскі маладзёжны тэатр
22 — "Мой легионер".
23 — "Korciuszek (Замарашка)".
24 — "Сыграй это еще раз, Сэм".

Гомельскі абласны драматычны тэатр
19, 20 — "Папа в паутине".
24, 25 — "Между небом и землей".
26, 27 — "Горько!".

ГРОДНА

Гродзенскі абласны драматычны тэатр
20 — "Оранжевый ежик", "Случайная смерть анархиста".

Гродзенскі тэатр лялек
20 —"Белоснежка и гномы".

ВЕРНІСАЖ

Цэнтр сучасных мастацтваў
Да 15 жніўня экспануецца арт-праект сучасных латвійскіх мастакоў "Самы вялікі хор у свеце".

СУББОТА, 26 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.10 "Існасць".
07.40 Слово Митрополита Тадеуша Кондрусевича на день Святых Иоакима и Анны, родителей Девы Марии.
07.50 **"Карусель"**. Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.45, 23.30 **"Сваты-5"**. Сериал.
10.55 "О еде!".
11.25 "Дача".
12.10 "Доверяй и проверяй".
12.50 "Terra incognita. Беларусь неизвестная".
13.30 "Они пели за родину".
14.10 "Вокруг планеты".
15.15 "Новости региона".
15.30, 00.40 "Большая разница".
16.40 "Славянский базар в Витебске-2014". "Золотой хит".
19.00 **"Все могут короли"**. Худ.фильм.
21.00 "Панорама".
21.40 **"Любовники"**. Худ.фильм.
00.30 "День спорта".

Беларусь 2

07.40 **"Как выйти замуж за короля"**. Худ.фильм.
09.00 "Клуб Винкс. Школа волшебниц". Мультсериал.
10.35 "Белорусская кухня".
11.15, 21.05 "Тэлебарометр".
11.20, 21.45 **"Универ. Новая общага"**. Сериал.
13.10 "Два с половиной повара".
13.50 "Выше крыши".
14.25 **"Завет"**. Худ.фильм.
16.45 **"Волк"**. Худ.фильм.
19.15 "Ваше лото".
19.55 "Пятерочка".
20.05 "Comedy Баттл. Без границ".
21.00 "КЕНО".
21.10 "Реальный мир".
23.55 **"Светлячки в саду"**. Худ.фильм.

Беларусь 3

07.50, 13.05, 21.05, 23.30 "Калейдаскоп".
08.00 "Заўтра — гэта мы!".
08.25, 16.50 "Размаўляем па-беларуску".
08.30 **"Мегрэ"**. Серыял.
13.15 "Наперад у мінулае".
13.40 "АРТиШОК".
14.10 "Кармэн". Опера.
16.55 **"Маленькія трагедыі"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
21.15 **"Ідэальная пара"**. Маст.фільм.
22.45 "Жыццё — праклятая роля".

Беларусь 5

07.50 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Полуфиналы.
10.55 Легкая атлетика.
14.30 "Рио-2014". Видеофильм.
15.25 Футбол. Чемпионат мира. 1/8 финала. Нидерланды—Мексика.
17.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Матч за 3-е место.
18.55 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Финал.
20.30 Теннис. Уимблдон.
22.05 Европейский покерный тур.
23.00, 01.05 Футбол. Международный кубок чемпионов.

ОНТ

07.00 "Субботнее утро".
08.00, 09.00, 16.00, 20.30 "Наши новости".
09.05 "Смешарики. Новые приключения".
09.20 "Здоровье".
10.25 "Смак".
11.05 "Идеальный ремонт".
12.05 "ТВ-такси".
12.30 **"Опасно для жизни"**. Худ.фильм.
14.15 **"Печки-лавочки"**. Худ.фильм.
16.15, 21.00 "Новости спорта".
16.20 "Василий Шукшин. Самородок".
17.20 "Своя колея".
19.00 КВН. Премьер-лига.
21.05 "Повтори!".
23.20 "Мост". Фестиваль живого звука.
00.30 **"Хищник-2"**. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 **"Поживем-увидим"**. Худ.фильм.
08.30 **"Женская дружба"**. Худ.фильм.
10.20 "Утренняя почта".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.10 "Он сражался за Родину. Василий Шукшин".
12.10 Мультфильм.
12.20 **"Море по колено"**. Сериал.
14.15 "Язь. Перезагрузка".
14.45 "Про декор".
15.45 **"Правила жизни 100-летнего человека"**.
16.35 "Измайловский парк".
18.15 "Субботний вечер".
19.55 "Погода на неделю".
21.00 **"Кружева"**. Худ.фильм.
23.00 "Новая волна-2014". Трансляция из Юрмалы.
00.45 **"Дочь баянниста"**. Худ.фильм.

НТВ-Беларусь

06.30 **"Улицы разбитых фонарей"**. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Врачебные тайны +".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Дело вкуса".
10.20 "Главная дорога".
10.50 "Кулинарный поединок".
11.55 "Квартирный вопрос".
13.20 "Дело темное".
14.15 "Следствие вели...".
15.05, 16.20 **"Двое с пистолетами"**. Сериал.
20.00 "Самые громкие русские сенсации".
21.50 "Ты не поверишь!".
22.35 **"Гражданка начальница. Продолжение"**. Сериал.
00.20 "Как на духу".

СТВ

06.25 **"Туристы"**. Сериал.
07.15 **"Смерть в этом саду"**. Худ.фильм.
09.05 "Чистая работа".
10.00 "Другая страна".
10.45 "Представьте себе".
11.30 "Минск и минчане".
12.05 "Приключения дилетанта".
12.40 "Секретные территории".
13.40 **"Шла собака по роялю"**. Худ.фильм.
15.00 "Военная тайна".
16.30, 19.30 "24 часа".
16.45 "Наше дело".
17.00 "Большой город".
17.40 "Такова судьба".
18.35 "Умнее не придумаешь".
20.00 "СТВ-спорт".
20.10 **"Девушка, которая взрывала воздушные замки"**. Худ.фильм.
22.45 "Звездный ринг".
23.50 **"Клетка"**. Худ.фильм.
01.30 "Смотреть всем!".

Мир

05.00 Мультфильмы.
07.35 "Миллион вопросов о природе".
07.50 "Ой, мамочки!".
08.15 "Экспериментаторы".
08.30 "Мечтай! Действуй! Будь!".
09.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Владимир Высоцкий. Непрерванный полет".
09.50 **"Вертикаль"**. Худ.фильм.
11.30 **"Без права на ошибку"**. Сериал.
15.10 **"Контора"**. Сериал.
20.15 **"Седьмой день"**. Худ.фильм.
22.05 **"Охранник для дочери"**. Худ.фильм.
00.00 "Концерт Юрия Антонова".
01.35 **"Два Федора"**. Худ.фильм.
03.10 "Тайные знаки".
04.00 "Дневник наблюдений".

Белсат

07.00 "Інфармацыйна-публіцыстычны блок".
08.00, 21.00, 00.50 "Аб'ектыў".
08.25, 11.50 "Казкі для дзетак".
09.00, 12.20 **"Сонечная дзіда"**. Серыял.
09.25 "Форум".
10.15 "Аўтастопам праз Еўропу: Падсумаванне".
10.30 **"Лонданцы"**. Серыял.
11.15 "54%".
11.35 "Гісторыя пад знакам "Пагоні".
12.50 **"Дом ля поплаву"**. Серыял.
13.35 **"Кафэ "Раздарожжа"**. Маст.фільм.
14.30 "Невядомая Беларусь": "Гульня ў вайнушку". Дак.фільм.
16.15 **"Сенсацыі ХХ стагоддзя"**. Серыял.
17.00 "Хто ёсць кім?: "Уладзімір Арлоў". Дак.фільм.
17.15 "Урок любові Джанкарлё Боні". Рэпартаж.
17.35 "Чаму дэмакратыя? "Мы за вамі назіраем".
18.30 "Над Нёмам".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
18.55 "Аўтастопам па Беларусі".
19.10 "Лёс адной сям'і — гісторыя трох народаў". Дак.фільм.
20.35 "Свабода без гальштукаў!".
21.15 **"Напаказ"**. Маст.фільм.
22.45 **"Mad Men. Утрапёныя"**. Серыял.
23.30 **"Глыбокая вада"**. Серыял.
00.20 "МакраФон": "Саліднарыя з Беларуссю-2008". Канцэрт гурта "IQ48".

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 27 ИЮЛЯ

Беларусь 1

07.15 **"Любовники"**. Худ.фильм.
09.00, 12.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Арсенал".
09.40, 00.25 **"Сваты-5"**. Сериал.
10.50 "О еде!".
11.25 "Terra incognita. Беларусь неизвестная".
12.10 "Новости. Центральный регион".
12.35 "Зона Х".
13.10 "Коробка передач".
13.50 "Они пели за родину".
14.25 "Диалоги о цивилизации".
15.15 "Твой город".
15.30 "Звездная жизнь".
16.40 "Славянский базар в Витебске-2014". "Вернулся я на родину. Марк Фрадкин".
19.05 **"Карусель"**. Худ.фильм.
21.00 "Главный эфир".
21.55 "Навіны надвор'я".
22.15 **"Незнакомка"**. Худ.фильм.

Беларусь 2

07.25 **"Король Дроздобород"**. Худ.фильм.
08.35 "Клуб Винкс. Школа волшебниц". Мультсериал.
10.10 "Мозговой штурм".
10.40, 20.25 "Тэлебарометр".
10.45, 21.40 **"Универ. Новая общага"**. Сериал.
12.40 "Два с половиной повара. Открытая кухня".
13.20 "Жизнь".
14.50 **"Блеф"**. Худ.фильм.
16.40 "Под грифом "Известные".
17.15 **"Шаг вперед-4"**. Худ.фильм.
19.15 "Суперлото".
20.05 "Кипяток".
21.00 "Спортлото 5 из 36".
21.05 "КЕНО".
21.10 "Реальный мир".
23.35 **"Хорошо быть тихоней"**. Худ.фильм.

Беларусь 3

08.00, 13.00, 21.00, 00.50 "Калейдаскоп".
08.10 **"Мегрэ"**. Серыял.
13.10 "Сто песень для Беларусі".
14.00 "Размаўляем па-беларуску".
14.10 **"Маленькія трагедыі"**. Маст.фільм.
18.05 "Жыццё — праклятая роля".
18.55 **"Марыя-Антуанета"**. Маст.фільм.
20.45 "Калыханка".
21.10 "Сімфанічны IP аркестр" і Алег Мінаком".
22.30 "Культпрасвет".
23.00 **"Ажаніца — не журыцца"**. Спектакль Беларускага дзяржаўнага тэатра імя Я.Купалы.

Беларусь 5

07.35 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Матч за 3-е место.
09.05 Водное поло. Чемпионат Европы. Женщины. Финал.
10.40 Легкая атлетика. Чемпионат мира среди юниоров.
14.25 Пляжный футбол.
15.40, 17.30, 22.55, 01.05 Футбол. Международный кубок чемпионов.
19.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Матч за 3-е место.
20.55 "Фактор силы".
21.25 Водное поло. Чемпионат Европы. Мужчины. Финал.

ОНТ

07.00 "Воскресное утро".
08.00, 09.00, 16.00 "Наши новости".
09.05 "Воскресная проповедь".
09.20 "Смешарики. ПИН-код".
09.35 "Непутевые заметки".
09.55 "Пока все дома".
10.40 "Фазенда".
11.10 "ТВ-такси".
11.35 **"Про Красную Шапочку"**. Худ.фильм.
13.55 **"72 метра"**. Худ.фильм.
16.15 "Новости спорта".
16.20 "По следам великих русских путешественников".
17.20 "Михаил Танич. Последнее море".
18.20 **"Невезучие"**. Худ.фильм.
20.00 "Контуры".
21.05 "Клуб Веселых и Находчивых". Высшая лига.
23.20 **"Парни не плачут"**. Худ.фильм.

РТР-Беларусь

07.00 **"Всего один поворот"**. Сериал.
08.20 **"Кружева"**. Худ.фильм.
10.10 "Сам себе режиссер".
11.00, 14.00, 20.00 "Вести".
11.15 "Смехопанорама".
11.45 "В мире животных".
12.20 Мультфильмы.
13.00 "Мировой рынок".
14.15 "К юбилею киностудии "Мосфильм". 90 шагов".
14.30 "Комната смеха".
15.20 "Россия. Гений места".
16.20 **"Вальс-бостон"**. Худ.фильм.
18.10 **"Проверка на любовь"**. Худ.фильм.
21.00 "Воскресный вечер".
22.40 "Новая волна-2014". Трансляция из Юрмалы.

НТВ-Беларусь

06.20 **"Улицы разбитых фонарей"**. Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 "Сегодня".
08.20 "Готовим".
08.50 "Их нравы".
09.25 "Едим дома!".
10.20 "Чудо техники".
10.55 "Кремлевские жены".
11.50 "Дачный ответ".
13.20 "Дело темное".
14.15 "Следствие вели...".
15.00, 16.20 **"Двое с пистолетами"**. Сериал.
19.55 **"Мент в законе-7"**. Сериал.
23.30 **"Неуловимый"**. Худ.фильм.

СТВ

06.20 **"Туристы"**. Сериал.
07.55 "Добро пожаловаться".
08.15 **"Матерік"**. Худ.фильм.
10.00 "Большой завтрак".
10.40 "Территория заблуждений".
12.25 "Здравствуйте, доктор!".
13.00 "Тайны мира".
14.00 **"Личное дело судьи Ивановой"**. Худ.фильм.
15.40 "Смотреть всем!".
16.00 "Центральный регион".
16.30 "24 часа".
16.50 "Автопанорама".
17.20 Концерт Михаила Задорнова.
18.25 "На том же месте в тот же час".
19.30 "Неделя".
20.40 **"Замечательная жизнь"**. Худ.фильм.
22.45 "Организация Определенных Наций".
00.15 **"Присутствие великолепия"**. Худ.фильм.

Мир

05.00 Мультфильмы.
08.05 "Знаем русский".
09.00, 15.00 "Новости".
09.10 "Под грифом "Забыто".
10.00, 17.00 **"Гибель империи"**. Сериал.
19.45 **"Фокусник"**. Худ.фильм.
21.25 **"Фокусник-2"**. Худ.фильм.
23.05 Концерт Леонида Агутина и Анжелики Варум.
01.20 **"Охранник для дочери"**. Худ.фильм.
03.15 **"Седьмой день"**. Худ.фильм.

Белсат

07.00 "Аб'ектыў".
07.15, 12.10 "Казкі для дзетак".
07.50, 12.45 **"Таямніца Сагалі"**. Серыял.
08.15 "Свабода без гальштукаў!".
08.35 "Хто ёсць кім?: "Уладзімір Арлоў". Дак.фільм.
08.55 "Сваё і чужыныя". Рэпартаж.
09.15 "Над Нёмам".
09.30 "Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча".
10.00 **"Mad Men. Утрапёныя"**. Серыял.
10.45 "Чаму дэмакратыя? "Мы за вамі назіраем".
11.40 "Аўтастопам па Беларусі".
12.00 "Моўнік".
13.10 "Сага старадаўняй пушчы". Дак.серыял.
14.05 "Лёс адной сям'і — гісторыя трох народаў". Дак.фільм.
15.30 **"Прыстань"**. Серыял.
16.15 "МакраФон": "Minsk-Mixt-2008". Канцэрт гурта "B:N:".
16.35 **"Напаказ"**. Маст.фільм.
18.00 "Зоська Верас". Дак.фільм.
18.40 "Гарадзенскія вандроўкі Станіслава Пачобута".
18.45 "Калыханка для самых маленькіх".
18.55 "Побач з намі".
19.10 "Бабуля, тысячу разоў". Дак.фільм.
20.05 "Закладнікі Данбаса". Рэпартаж.
21.00 "Размовы эксперта".
21.15 "Падстаноўка, Нью-Ёрк". Маст.фільм.
23.20 **"Згraя"**. Серыял.
00.20 **"Глыбокая вада-2"**. Серыял.
01.05 "МакраФон": "Minsk-Mixt-2008". Канцэрт гурта "Джамбібум".

УЛЫБНИТЕСЬ

Одесса. В давке автобуса:
— Мужчина! Я же ж уже вся под вами! Таки сделайте, шоб я приятно вспомнила этот маршрут...

ISSN 2071-9647

Адрас рэдакцыі: 220030, Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 3286871.
Тэл. рэкламнага аддзела: (017) 3286609, 3286906
nvonlineinfo@gmail.com
http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы: 63222 — для індывідуальных падпісчыкаў, 632222 — для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ